TURKU
ÅBO

TURUN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2017
– KAUPUNGINJOHTAJAN TALOUSARVIOESITYS

Sisällys

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2. TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEET

3. INVESTOINNIT

4. TURKU-KONSERNI

5. TOIMIALOJEN NOSTOT

TURKU
ÅBO

Turku toimii seutukunnan veturina

Turun telakan tilauskirja pullistelee – tekeillä jo 10 loistoristeilijää

Telakan työntekijöiden määrä on kasvamassa noin viidelläsadalla.

TALOUS 11.10.2016 8:28 Päivitetty: 11.10.2016 8:35

Jukka Vuorio HELSINGIN SANOMAT

VESA-MATTI VÄÄRÄ

Turun telakka sai jälleen miljarditilauksen – lähes kahden Kalasataman keskuksen arvoinen urakka

Elinkeinoministeri Olli Rehnin mukaan pelkästään telakalla tarvitaan jatkossa 500 uutta työntekijää. Tiistaina julkistettujen uusien risteilijätilausten ansiosta Turun telakan tilanne on parempi kuin koskaan sen historiassa.

TALOUS 11.10.2016 2:00 Päivitetty: 11.10.2016 7:58

Karoliina Liimatainen HELSINGIN SANOMAT Jukka Vuorio HELSINGIN SANOMAT

VESA-MATTI VÄÄRÄ

Suomalaiskeksintö niittää menestystä maailmalla – ”Meidän pitäisi olla paljon ketterämpiä”

Turussa valmistuvat Mirena-tuotesarjan ehkäisimet, joita myydään yli 120 maahan ja joita myytiin viime vuonna yli 900 miljoonan euron edestä.

TURKU ÅBO

Turussa havaittavissa muutenkin positiivista virettä

Varsinais-Suomen matkailu kasvaa

Talouden yleisestä taantumasta huolimatta matkailu Turun seudulla ja Varsinais-Suomessa on viime vuosina jatkanut kasvuaan. Vuoden 2015 arvio näyttää jo lähes kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 tasoisia lukemia.

Koko Varsinais-Suomen kokonaismatkailutulo vuonna 2014 oli 1,52 miljardia euroa ja kokonaismatkailutyöllisyys lähes

LUE LISÄÄ TUTKIMUKSESTA

Matkailutulo ja -työllisyys Varsinais-Suomessa sekä Turun ja Vakka-Suomen seutukunnissa 2011–2015

Suomalaiskaupunki julistautuu sähköisen liikenteen edelläkävijäksi

Turussa vanha raitiovaunu on toiminut jäätelökioskina. (KUVA: Antti Johansson HS)

Julkaistu: 15.6. 13:23

TULEVAISUUS **Turku pyrkii maan johtavaksi sähköisen liikenteen kaupungiksi. Tai omasta mielestään se taitaa jo lähes olla sellainen.**

Turun yliopisto maailmanlaajuisessa yliopistovertailussa parhaan 1,5 prosentin joukossa

Turun yliopisto on noussut maailmanlaajuisessa The Center for World University Rankings -yliopistovertailussa parhaan 1,5 prosentin joukkoon. Suomalaisista yliopistoista Turun yliopisto sijoittui toiseksi parhaaksi.

The Center for World University Rankings eli CWUR -yliopistovertailussa on mukana yli 25 000 ylemmän akateemisen tutkinnon myöntävää yliopistoa. Turun yliopisto nousi tuoreessa vertailussa sijalle 366. Vuonna 2015 sijoitus oli 383.

Turun yliopiston lisäksi vain kaksi muuta suomalaisyliopistoa ylsi 400 parhaan joukkoon: Helsingin yliopisto sijalle 107 ja Itä-Suomen yliopisto sijalle 369.

Turun yliopiston vahvuutena vertailussa nousi esille erityisesti tutkimuksen laatu.

Paavo Nurmi Games nousemassa arvostettuun kisasarjaan

Turussa järjestettävä Paavo Nurmi Games on nousemassa ensi kaudeksi Kansainvälisen yleisurheiluliiton (IAAF) kisajärjestelmän toiseksi kovimpaan kategoriaan, IAAF World Challenge -sarjaan.

urheilu 27.7.2016 klo 20:00 | päivitetty 27.7.2016 klo 21:24

Turkulainen Muumi-mobiilipeliyhtiö sai miljoonarahoituksen

Muumien ympärille on Turun seudulla syntynyt mobiilipelin lisäksi esimerkiksi Muumipuisto.

Talous | Turun Sanomat | 5.10.2016 21:02 | 5

Jaa artikkeli:

Turkulainen startup-peliyhtiö Snowfall on kerännyt suomalaisilta sijoittajilta miljoonan euron rahoituksen. Snowfallin liikeidea on kehittää Muumi-aiheisia mobiilipelejä kaikenikäisille.

Varsinais-Suomi juhli viennissä viime vuonna

Uudenmaan osuus valtakunnan tavaraviennistä on yli 31 prosenttia, lounaisosan alle yhdeksän prosenttia.

Talous 14.6.2016 klo 12:12 | päivitetty 14.6.2016 klo 12:24

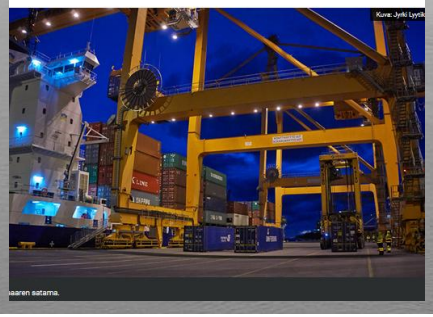

Logomo on Suomen paras tapahtumatalo

Logomo valittiin maan parhaaksi lajissaan. TS/Tara Jaakkola

Paikalliset | Turun Sanomat | 28.4.2016 10:20 | 7

Jaa artikkeli:

Turun Logomo palkittiin Suomen parhaana tapahtumatalona Evento Awards -gaalassa

Ruisrock uuteen yleisöennätykseen - 100 000 juhli Turun Ruissalossa

Sunnuntai 10.7.2016 klo 22.49 (päivitetty 11.7.2016 klo 01.31)

Festivaalilla juhli viikonlopun aikana yhteensä 100 000 kävijää.

Festivaalilla juhli viikonlopun aikana yhteensä 100 000 kävijää *(RONI LEHTI)*

TURKU ÅBO

Toimintaympäristön kehitysnäkymät

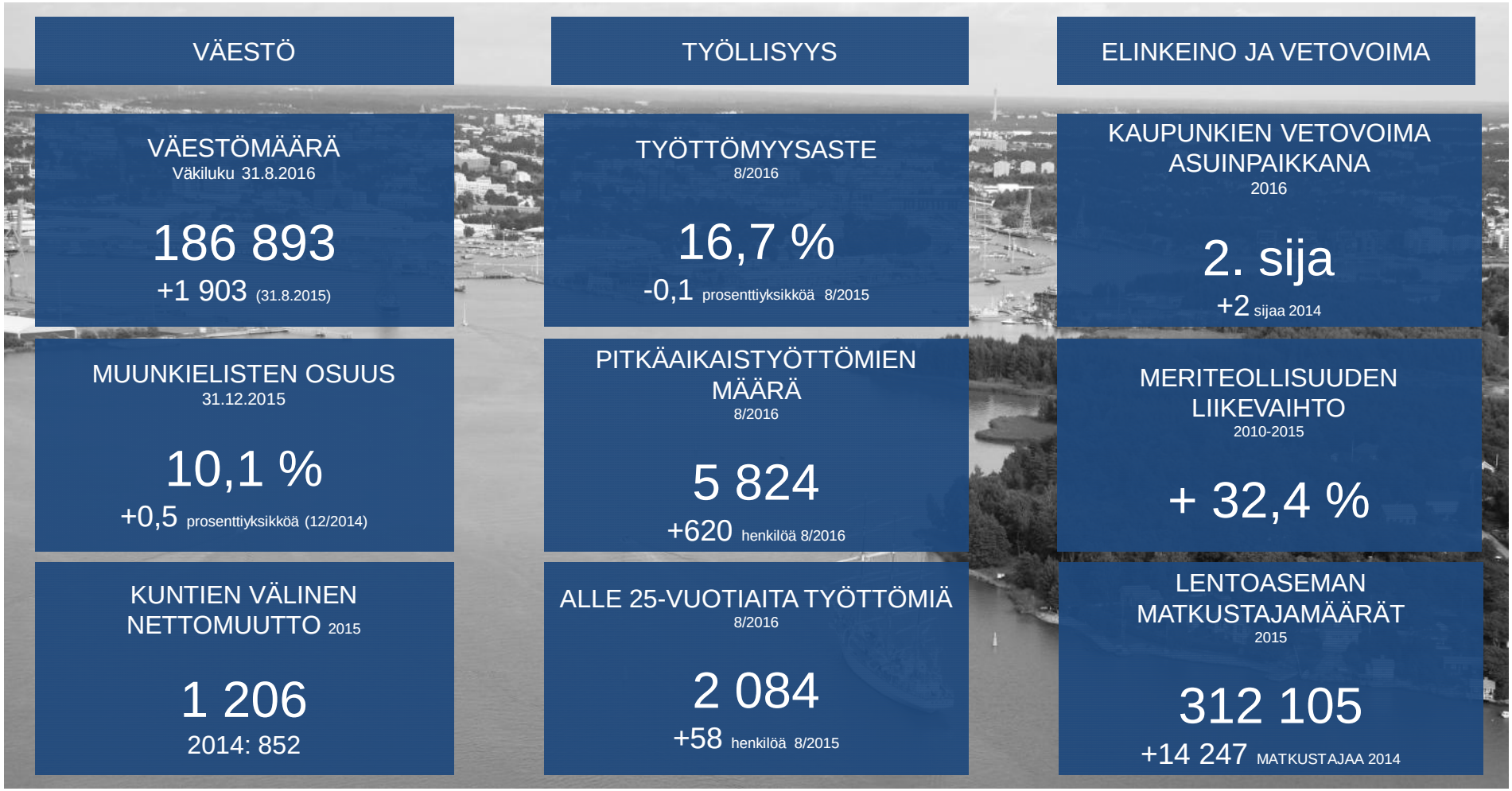

VÄESTÖ

VÄESTÖMÄÄRÄ
Väkiluku 31.8.2016

186 893

+1 903 (31.8.2015)

MUUNKIELISTEN OSUUS
31.12.2015

10,1 %

+0,5 prosenttiyksikköä (12/2014)

KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO 2015

1 206

2014: 852

TYÖLLISYYS

TYÖTTÖMYYSASTE
8/2016

16,7 %

-0,1 prosenttiyksikköä 8/2015

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ
8/2016

5 824

+620 henkilöä 8/2016

ALLE 25-VUOTIAITA TYÖTTÖMIÄ
8/2016

2 084

+58 henkilöä 8/2015

ELINKEINO JA VETOVOIMA

KAUPUNKIEN VETOVOIMA ASUINPAIKKANA
2016

2. sija

+2 sijaa 2014

MERITEOLLISUUDEN LIIKEVAIHTO
2010-2015

+ 32,4 %

LENTOASEMAN MATKUSTAJAMÄÄRÄT
2015

312 105

+14 247 MATKUSTAJAA 2014

TURKU ÅBO

Lähes kaikkien toimialojen liikevaihdot kasvavat

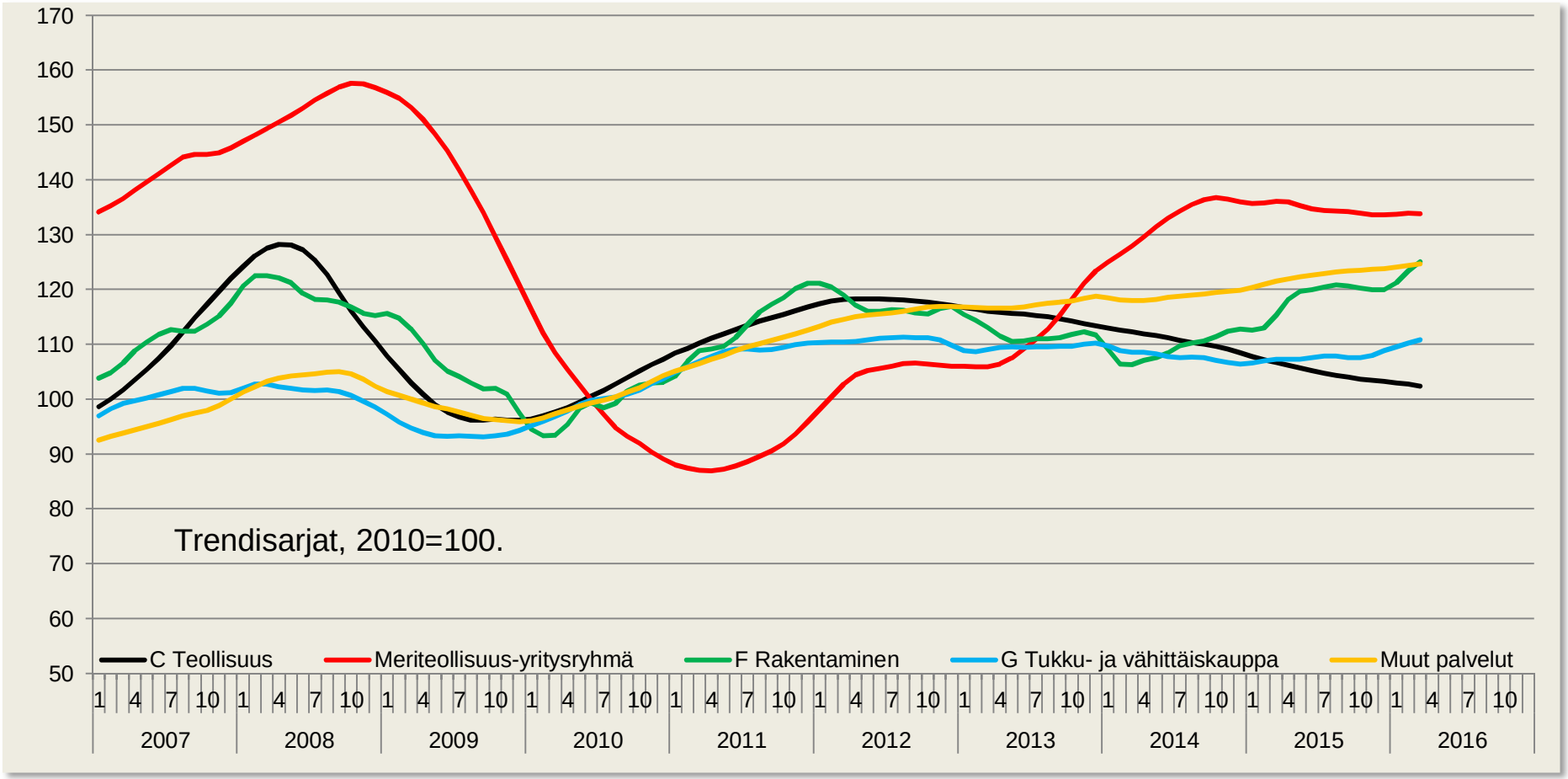

TURKU
ÅBO

Työttömyysaste jatkaa laskuaan viime vuoteen verrattuna

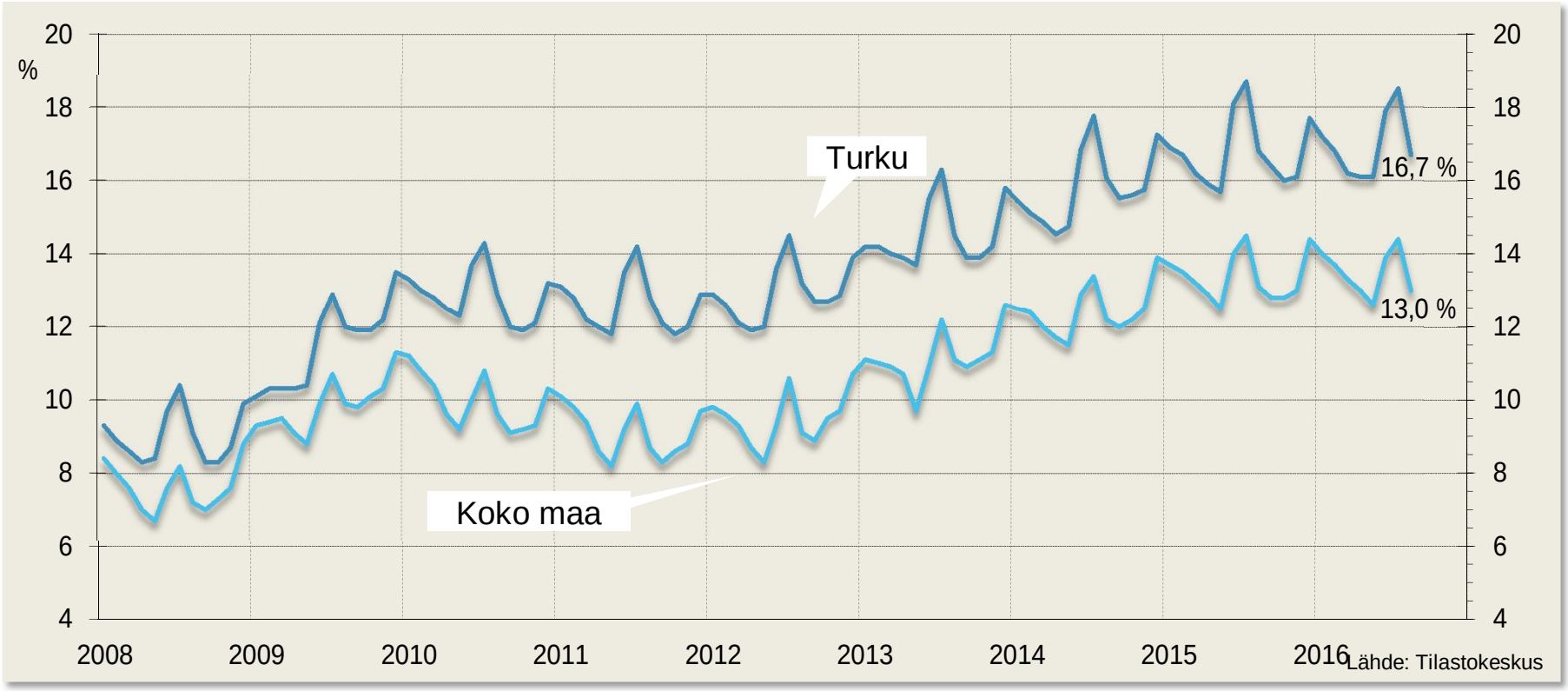

- Turun työttömyysaste on ollut koko maata korkeampi yhtäjaksoisesti vuoden 1992 huhtikuusta lähtien. Korkeimmillaan erotus oli elokuussa 2011.

TURKU
ÅBO

Työmarkkinatuen kuntaosuuden räjähtävä kasvu pysähtynyt

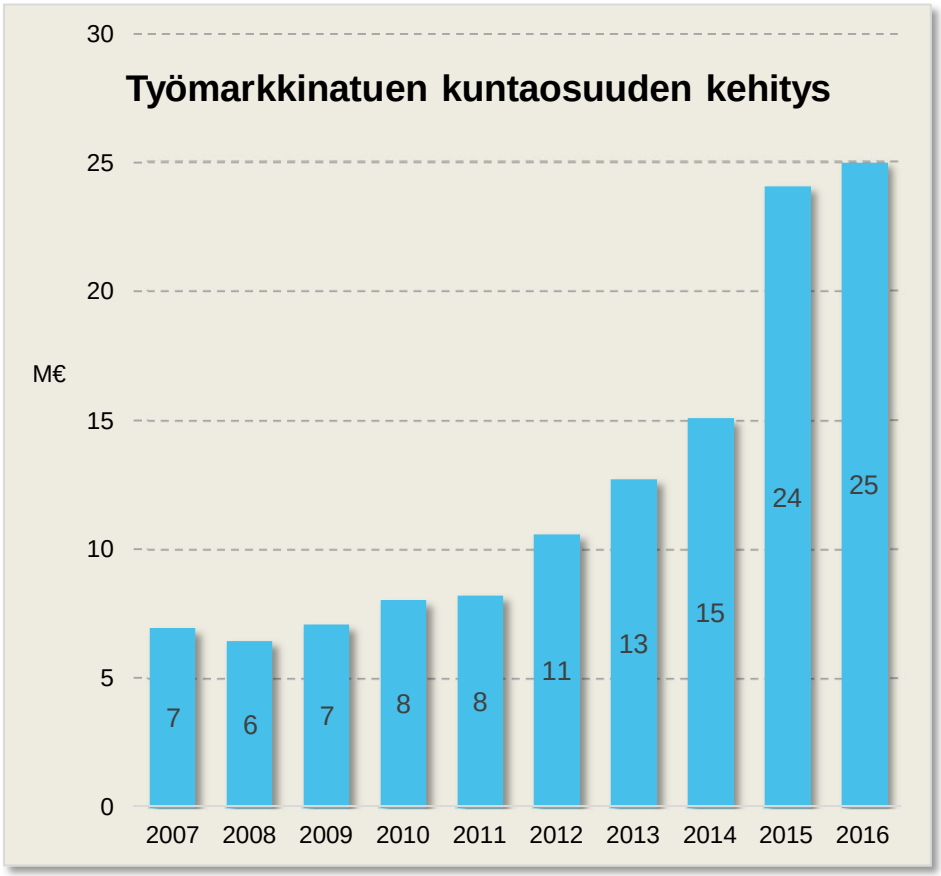

Lähde: Turun kaupunki

- Kunta maksoi 500 päivän työttömyyden jälkeen 50 % työmarkkinatuen kustannuksista vuosina 2006-2014.
- Lainsäädäntöä muutettiin niin, että vuodesta 2015 lähtien kunta maksaa 50 % kustannuksista 300 päivän työttömyyden jälkeen.
- Lisäksi kunnan maksuosuus on 70 % kustannuksista yli 1000 työttömyyspäivän jälkeen.
- Kuluvan vuoden aikana työmarkkinatuen kuntaosuus on pysynyt lähes vuoden 2015 tasolla.

TURKU ÅBO

Sairaanhoitopiirin maksuosuuden kehitys edelleen huolena

Sairaanhoitopiirin maksuosuus ylittänyt keskimääräisen 3,8 %:n kasvutavoitteen koko seurantajakson ajan

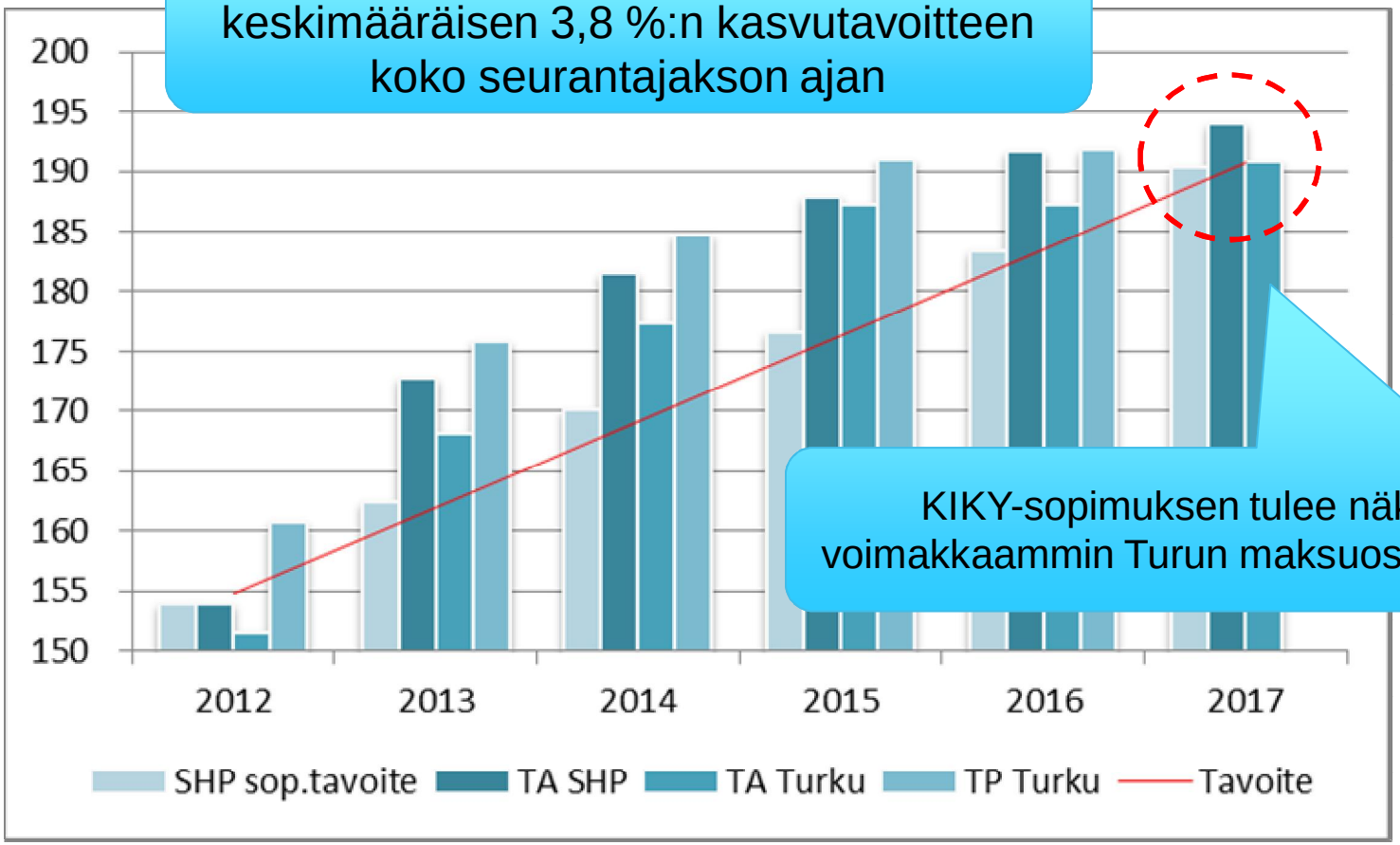

KIKY-sopimuksen tulee näkyä voimakkaammin Turun maksuosuudessa

TURKU ÅBO

Valtio on tehnyt merkittäviä kuntiin vaikuttavia toimenpiteitä

KILPAILUKYKYSOPIMUS

MUUTOKSET KUNTIEN TEHTÄVIIN

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN REFORMI

VERORAHOITUKSEN LEIKKAUKSET

Arviolaskelma kilpailukykysopimuksen vaikutuksesta Turulle

- **Kiky-sopimus pienentää kuntatalouden menoja 13,6 milj. € / vuosi**
  - » Työnantajamaksualennukset 5,8 milj.
  - » Lomarahaleikkaukset 2017-2019 6,7 milj.
  - » Työajan pidentäminen 1,1 milj.
- **Kiky-sopimus pienentää kuntatalouden tuloja yht. 28,3 milj. € / vuosi**
  - » Vaikutukset kunnallisverojen tuottoon -15,4 milj.
  - » Vaikutus valtionosuuksiin -12,9 milj.
- **Kikyn välitön yhteisvaikutus Turulle on -14,7 milj. €**
- Kiky tulee vaikuttamaan myös välillisesti. Yritysten verotettavan tulon odotetaan kasvavan, mutta samalla odotetaan myös palvelujen hintojen alenevan (erityisesti palvelujen ostot sekä ostot konserniyhteisöiltä)

ARVIO* KOKONAISVAIKUTUKSESTA TURULLE

-10 MILJOONAA EUROA

TURKU ÅBO

**Arviota tulee tarkentaa vuoden 2017 aikana*

Hallitusohjelman linjaukset vaikuttavat kuntien tehtäviin

Hallitus on sopinut julkista taloutta vahvistavasta sopeutusohjelmasta. Nämä toimet kohdistuvat hyvin laajasti yhteiskunnan eri lohkoille ja koskettavat kaikkia suomalaisia.

Seuraaviin toimenpiteisiin tullaan kohdentamaan rahoitusta vuonna 2017:

- Omaishoidon kehittäminen
- Perhehoidon kehittäminen
- Vanhusten kotihoito ja veteraanien kotiin vietävät palvelut

Uudelleen kohdennus rahoitetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden rajaaminen
- Varhaiskasvatuksen suhdeluvun kasvattaminen
- Vanhuspalvelujen henkilöstömitoituksen tarkistaminen
- Vanhuspalvelulain eräiden tehtävien poistaminen
- Aikuisten hammashuollon säästötoimet
- Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistaminen
- Omais- ja perhehoidon kehittämisestä seuraava säästö

TURKU ÅBO

Valtioneuvoston hallitusohjelma

VM:n kuntatalousohjelma

Hallitusohjelman linjaukset vaikuttavat kuntien tehtäviin

Kuntataloutta koskevat linjaukset vaikuttavat väistämättä kunnan talouteen. Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla.

Valtion päättämien toimenpiteiden vaikutus*

Kuntien tulee tehdä omat päätökset toimenpiteistä

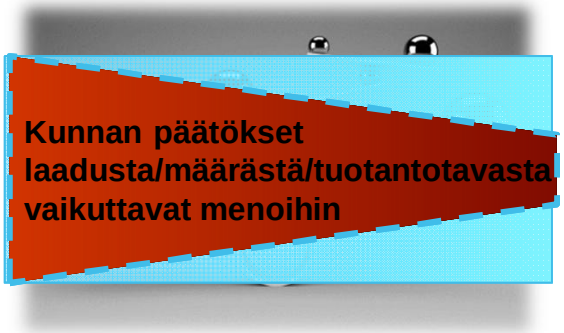

**Osa toimenpiteistä lisää kuntien asiakasmaksutuloja*

TURKU ÅBO

Valtioneuvoston hallitusohjelma

VM:n kuntatalousohjelma

Ammatillisen koulutuksen reformi kohdentaa varoja uudelleen

Valtio on päättänyt siirtää 190 miljoonaa euroa ammatillisesta koulutuksesta kuntien muiden palvelujen järjestämiseen

Reformissa uudistetaan koko ammatillinen koulutus. Reformin uudistukset tulevat voimaan vuoden 2018 alusta, mutta rahoitukseen liittyvä uudistus toteutetaan jo vuoden 2017 alusta.

Kunnille annettava lisämääräraha jaetaan kunnille valtionosuuden omarahoitusosuutta pienentämällä, jolloin se siirtyy yleiskatteellisena suoraan kunnan muiden palvelujen järjestämiseen. Turun osalta tämä tarkoittaisi 6,5 miljoonan euron uudelleenkohdennettavaa määrärahaa.

Vastaava summa vähennetään koulutuksen järjestämiseen tarkoitetuista määrärahoista, joten Turulta leikataan valtionosuuksia 4,8 miljoonaa euroa.

Ilman toimenpiteitä Turulle jää väestön sekä oppilasmäärän muutos huomioiden ainoastaan 1,3 miljoonan hyöty mahdollisen 5,9 miljoonan sijaan.

TURKU
ÅBO

Verotulojen ennakoidaan laskevan vuonna 2017

- **Verotulot**
  - **Kunnallisveron** veropohjana olevat ansiotulot kehittyvät positiivisesti +1,3 %. Ansiotuloihin tehtävät vähennykset kasvavat kuitenkin +8,7 %, jonka lisäksi hallituksen ja kiky-sopimuksen johdosta muitakin vähennyksiä on korotettu.

  à **Maksettavan veron ennakoidaan laskevan -2,4 %**

  - **Yhteisöveron** perusteena oleva verotettava tulo kasvaa +9,4 %, mutta kuntaryhmän jako-osuus laskee edelleen.

  à **Tilitettävän yhteisöverotulon ennakoidaan kasvavan +3,4 %**

  - **Kiinteistöveron** alaiset veroperusteet ja alarajojen korotukset tulevat kasvattamaan kiinteistöverotuloja

  à **Tilitettävän kiinteistöveron ennakoidaan kasvavan +5,0 %**

MUUTOSTEN KOKONAISVAIKUTUKSENA
VEROTULOT VÄHENEVÄT -1,3 %

TURKU
ÅBO

Valtionosuuksien ennakoidaan laskevan vuonna 2017

- **Valtionosuudet**
  - **Peruspalvelujen valtionosuuteen** kohdistuvat muutokset johtuvat pääosin maan istuvan hallituksen ajankohtaispolitiikkaan. Osalla lähes miljardin valtionosuuksiin kohdistuvalla leikkauksella katetaan mm. omaishoidon ja perhehoidon kehittämistä. Veroperustemuutoksia kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän kautta lähes 400 miljoonalla eurolla.

  - **Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuteen** kohdistuu ensi vuonna ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitukseen kohdistuva 190 miljoonan säästö. Käytännössä hyödyttää kaikkia kuntia väkilukuun perustuvan omarahoitusosuuden pienenemisen kautta, mutta säästön saavuttamiseksi ylläpitäjäkuntien tulee vähentää menot ammatillisesta opetuksesta.

MUUTOSTEN KOKONAISVAIKUTUKSENA

VALTIONOSUUDET VÄHENEVÄT -8,0 %

TURKU ÅBO

Turun verorahoituksen ennakoidaan laskevan vuonna 2017

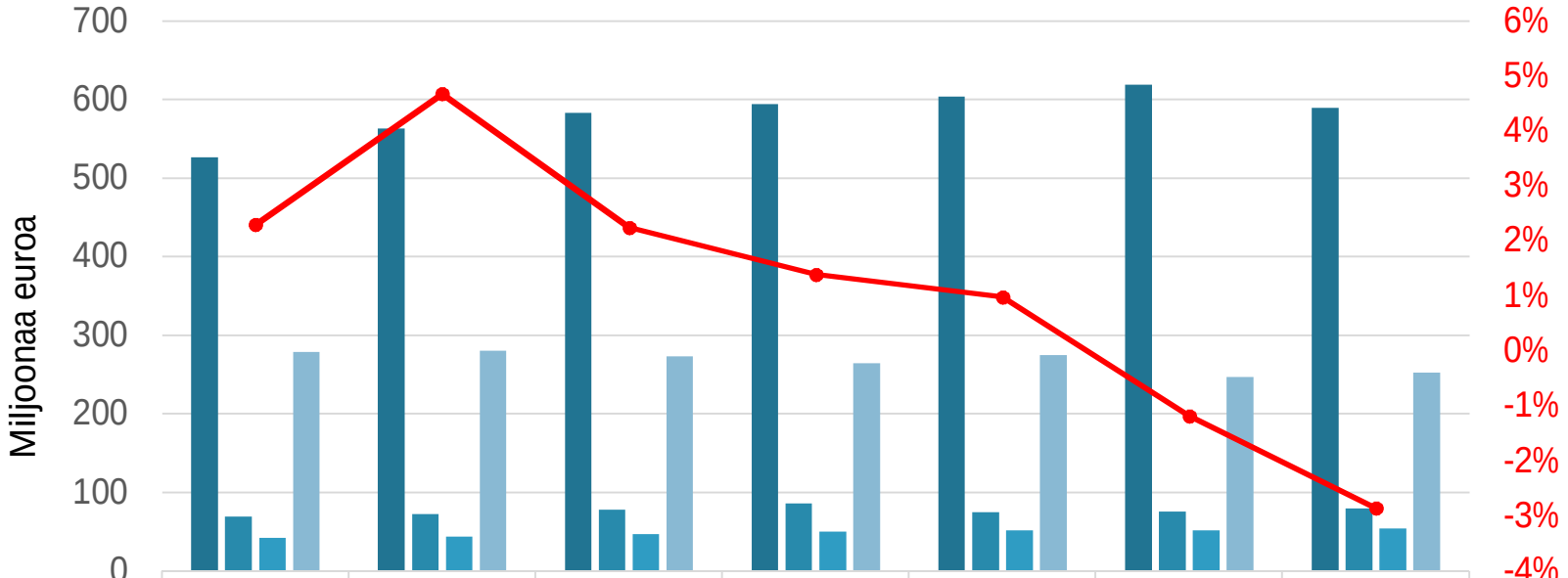

	TP2012	TP2013	TP2014	TP2015	Ennuste 2016	Suunnittelu luku	Talousarvio 2017
Kunnallisvero	527,0	563,7	582,9	594,6	604,0	619,0	590,0
Yhteisövero	69,2	72,3	78,5	86,2	75,0	75,5	79,5
Kiinteistövero	42,5	44,2	47,0	50,0	52,0	52,3	54,6
Valtionosuudet	278,9	280,3	273,7	265,0	274,6	246,9	252,8
Verorahoitus muutos-%	2,3 %	4,7 %	2,2 %	1,4 %	1,0 %	-1,2 %	-2,9 %

Verorahoitus heikkenee vuonna 2017

TURKU ÅBO

Valtioneuvoston toimenpiteet haastavat kaupungin taloutta

- **Kilpailukykysopimus tiukentaa kaupungin taloutta**
  - Menojen leikkaukset eivät riitä kattamaan tulorahoituksen heikennystä
- **Perupalvelujen valtionosuus**
  - Päätetyt valtionosuusleikkaukset sekä tehtävien vähentäminen vähentää peruspalvelujen valtionosuutta
- **OKM:n valtionosuus**
  - Ammatillisen koulutuksen sekä valmistavan opetuksen rahoitus vähentää opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta

TALOUDEN TASAPAINON SAAVUTTAMINEN EDELLYTTÄÄ SOPEUTTAVIA TOIMENPITEITÄ

TURKU ÅBO

Taloussuunnitelman valmistelua ohjaavat linjaukset

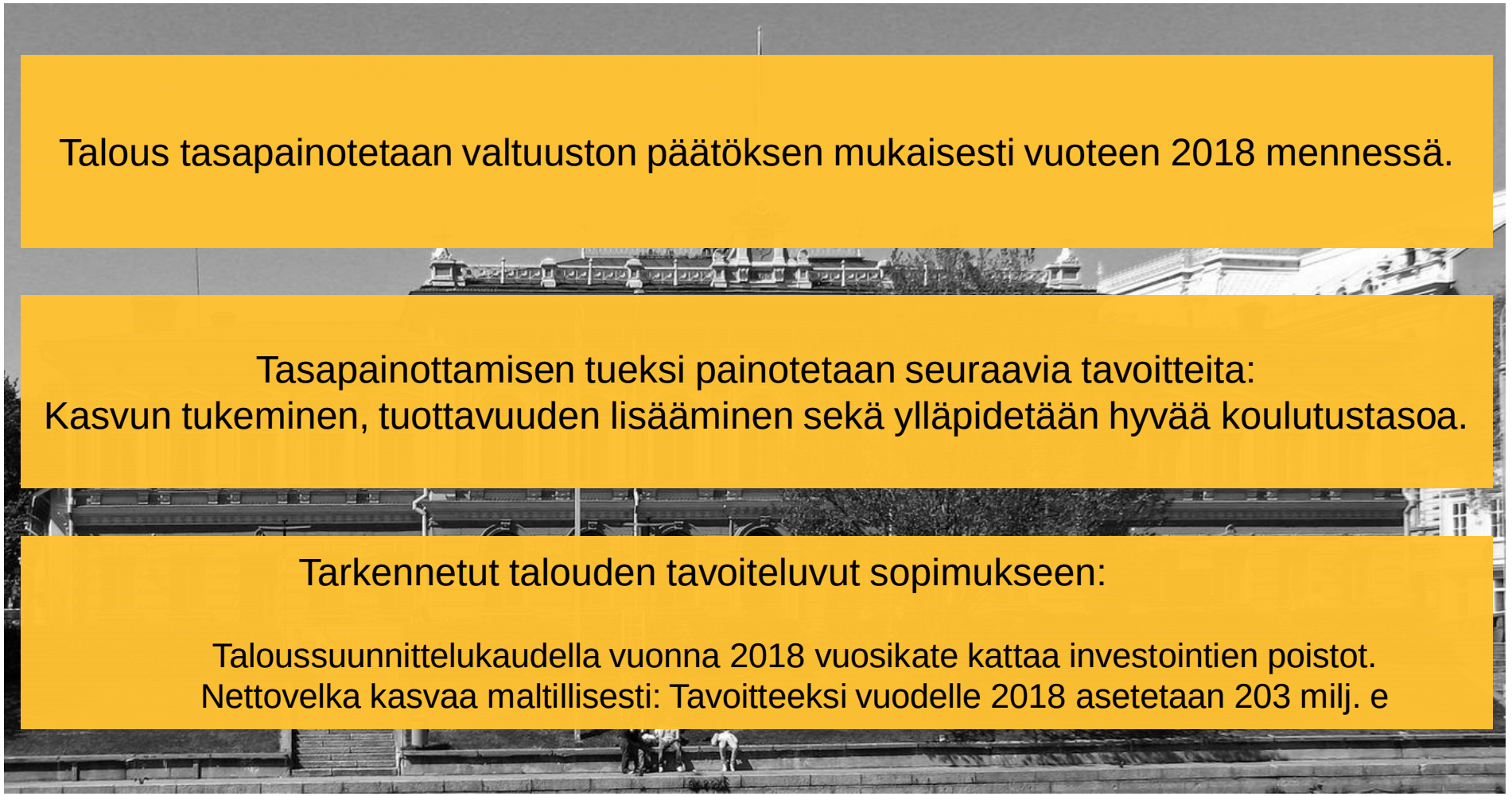

Talous tasapainotetaan valtuuston päätöksen mukaisesti vuoteen 2018 mennessä.

Tasapainottamisen tueksi painotetaan seuraavia tavoitteita:
Kasvun tukeminen, tuottavuuden lisääminen sekä ylläpidetään hyvää koulutustasoa.

Tarkennetut talouden tavoiteluvut sopimukseen:

Taloussuunnittelukaudella vuonna 2018 vuosikate kattaa investointien poistot.
Nettovelka kasvaa maltillisesti: Tavoitteeksi vuodelle 2018 asetetaan 203 milj. e

TURKU
ÅBO

Strategia ohjaa toimintaa

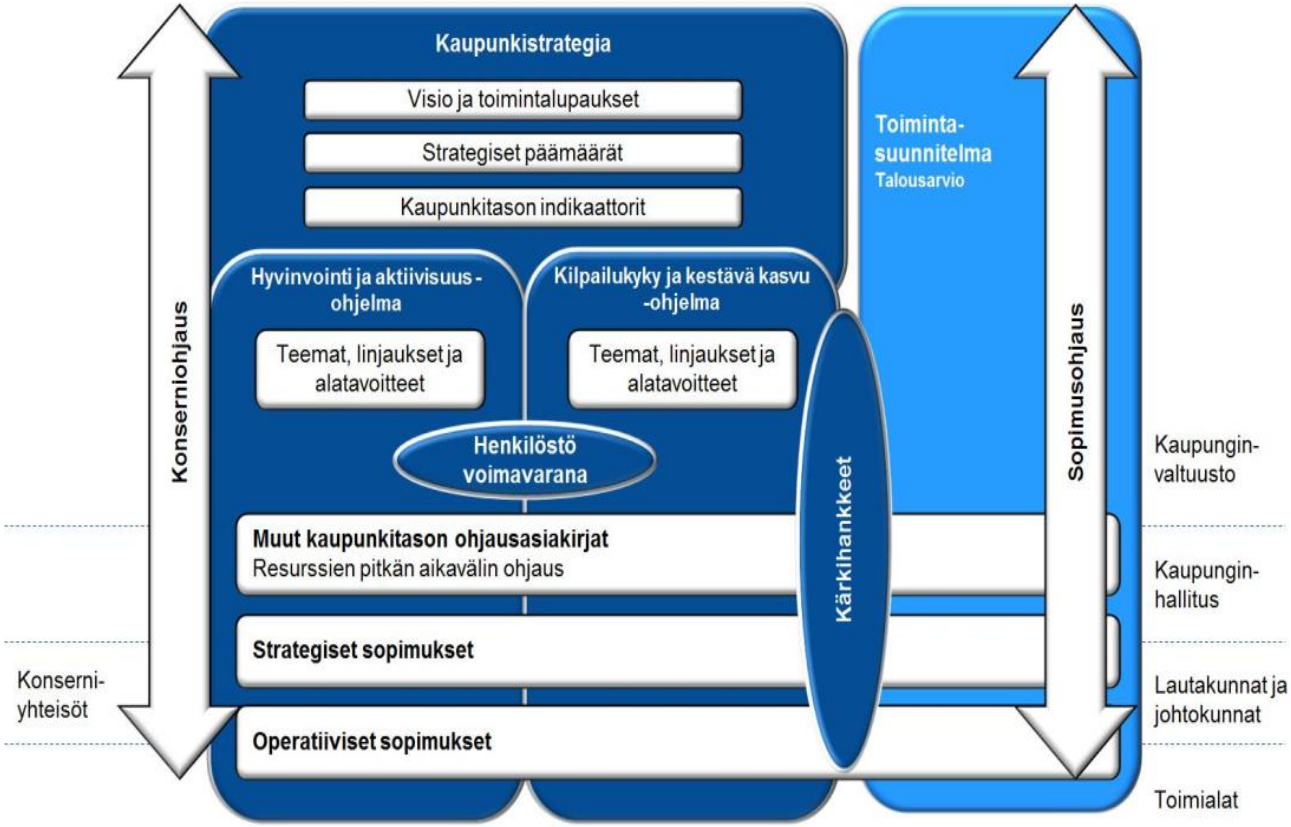

Turun kaupungin strategia (KV 23.6.2014):

- Kaupunkistrategia sisältää kaupungin pitkän tähtäimen vision ja toimintalupaukset sekä kaupunkitason yhteiset päämäärät.
- Strategisten ohjelmien linjaukset tarkentuvat toimialojen strategisissa ja operatiivisissa sopimuksissa käytännön toimenpiteiksi.
- Merkittävimmät toimenpiteet toteutetaan hankkeina ja projekteina.

TURKU ÅBO

Kaupunki on kehittänyt toimintaansa aktiivisesti

Turku on kyennyt viime vuosina saavuttamaan miljoonaluokan tehostamisvaikutuksia.

- Siirtoviivemaksujen vähentäminen
- Lastensuojelun tehostaminen
- Kunnossapidon ja korjausten kilpailuttaminen
- Useiden palvelukonseptien uudelleenmäärittely ja kilpailuttaminen
- Tilojenkäytön tehostaminen
- Konsernimaisen toimintatavan tehostaminen

TURUN KAUPUNGIN KÄRKIHANKKEET 2016

TURUN KAUPUNGIN JATKUVAN KEHITTÄMISEN TOIMINTAMALLI

TURKU ÅBO

Kärkihankkeilla parannetaan kuntalaisten palveluja

Kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen ja uudistaminen

Kampus ja tiedepuistoalueen kehittäminen

UUSI! Hiilineutraalisuuden ja Smart City-konseptin edistäminen

Palveluohjauksen uudistaminen

Palvelujen digitalisoiminen

TURKU ÅBO

Kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen

- Kaupunki on yhtä elinvoimainen kuin keskustansa. Kaupungin ydin on näköiskuva kaupungin menestyksestä, hyvinvoinnista ja kilpailukyvystä, ja siksi sen on koko ajan kyettävä uudistumaan.
- Turulla on suomalaisittain ainutlaatuiset edellytykset kehittää kaupunkikeskustansa kaupallista ja kulttuurillista kiinnostavuutta.
- Keskustan toimintaedellytyksiä vahvistaa kantakaupunkia ympäröivä ja keskustaan tukeutuva uudistuvien alueiden kehä Linnanfältistä Itäharjulle.

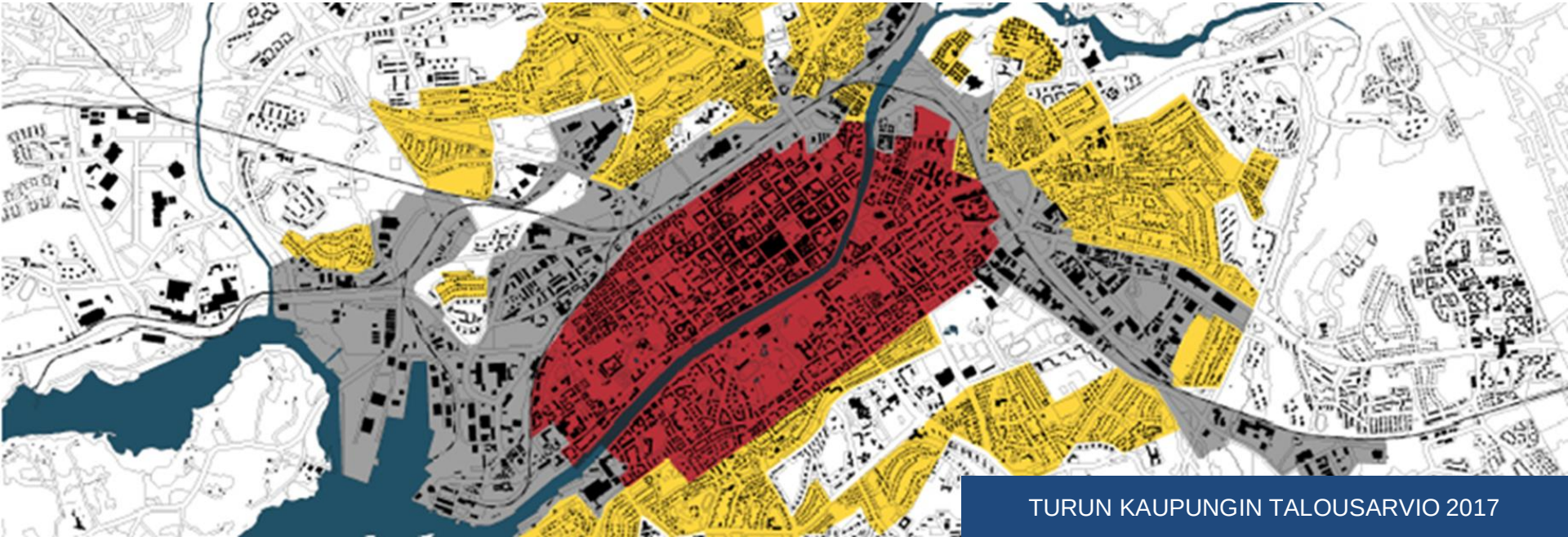

Kampus- ja tiedepuisto

- On lähes ainutlaatuista, että niin yliopistokampus, tiedepuisto kuin näille mittava laajentumisalue on aivan kaupungin ytimessä. Ja erinomaisesti logistisesti saavutettavissa.

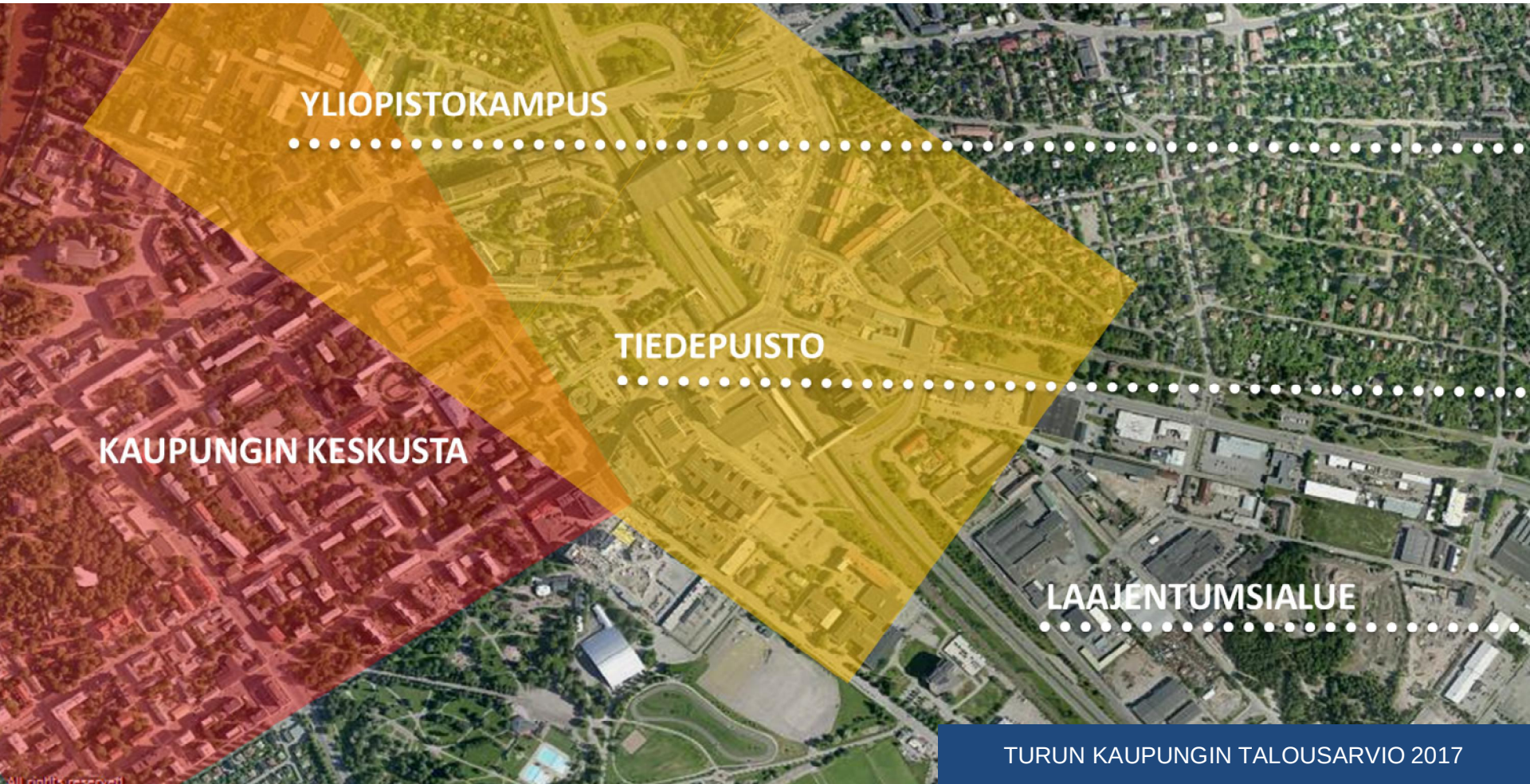

Palveluohjauksen uudistaminen

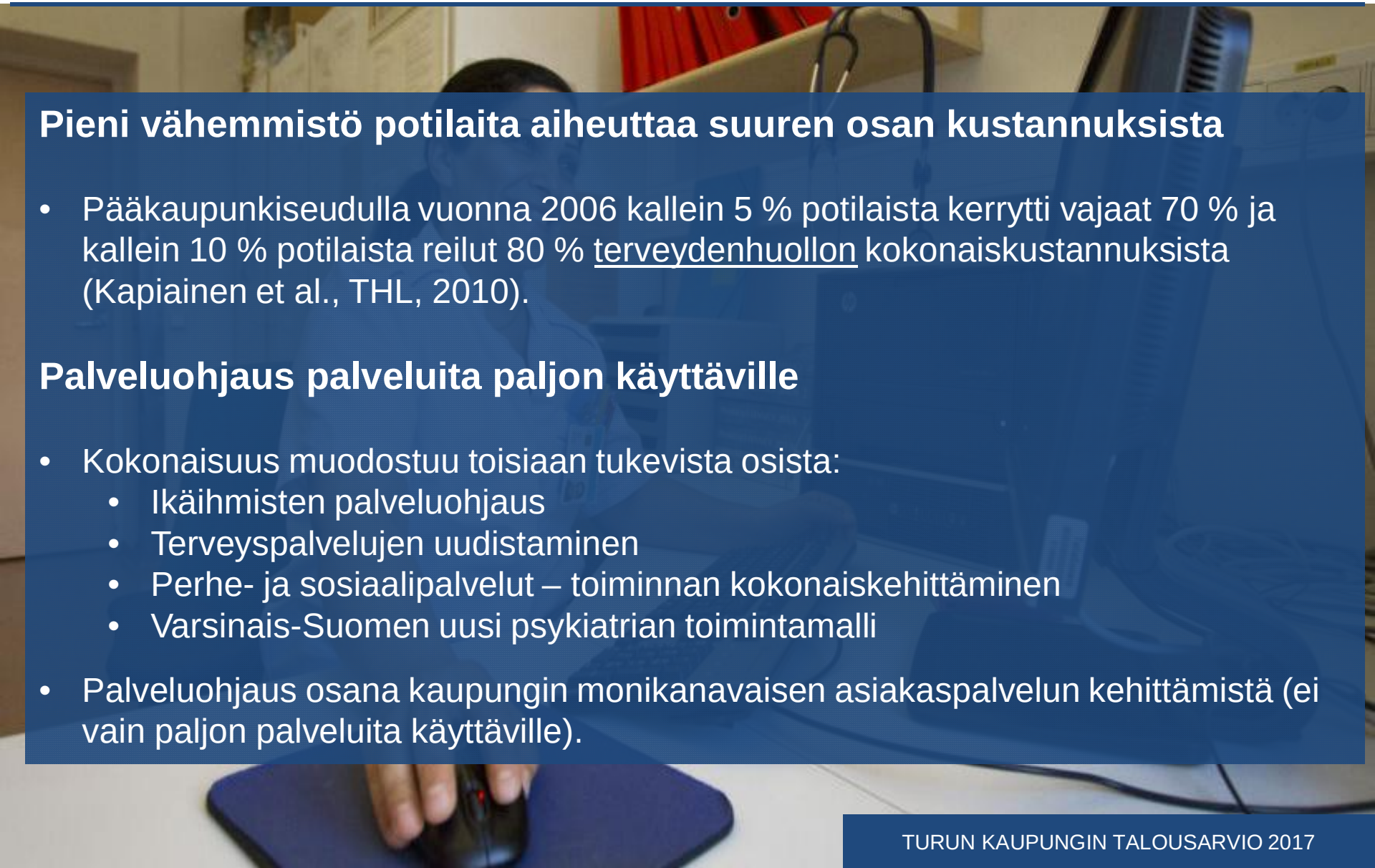

Pieni vähemmistö potilaita aiheuttaa suuren osan kustannuksista

- Pääkaupunkiseudulla vuonna 2006 kallein 5 % potilaista kerrytti vajaat 70 % ja kallein 10 % potilaista reilut 80 % terveydenhuollon kokonaiskustannuksista (Kapiainen et al., THL, 2010).

Palveluohjaus palveluita paljon käyttäville

- Kokonaisuus muodostuu toisiaan tukevista osista:
  - Ikäihmisten palveluohjaus
  - Terveyspalvelujen uudistaminen
  - Perhe- ja sosiaalipalvelut – toiminnan kokonaiskehittäminen
  - Varsinais-Suomen uusi psykiatrian toimintamalli
- Palveluohjaus osana kaupungin monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämistä (ei vain paljon palveluita käyttäville).

Palvelujen digitalisoiminen – digitaalinen asiointi

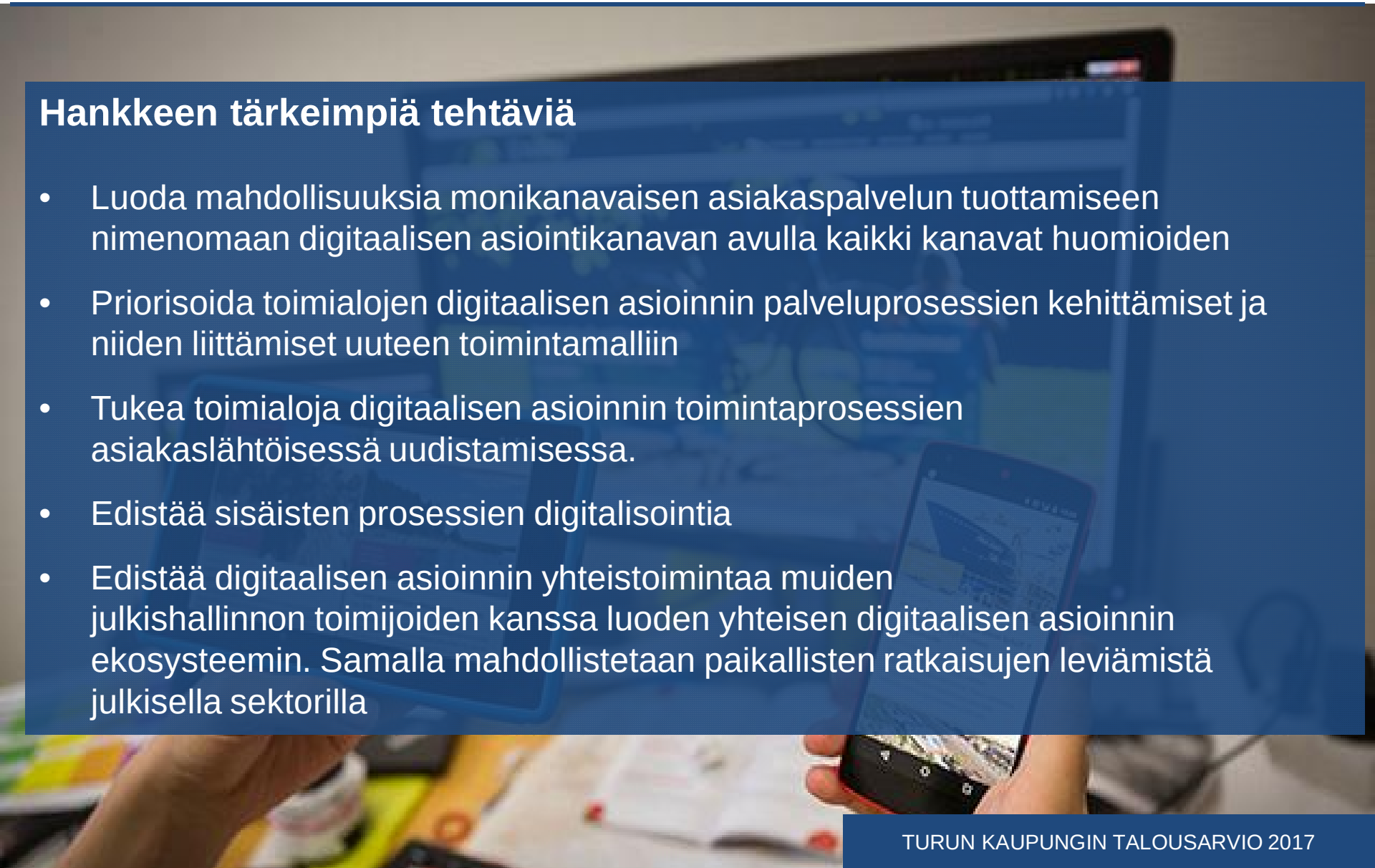

Hankkeen tärkeimpiä tehtäviä

- Luoda mahdollisuuksia monikanavaisen asiakaspalvelun tuottamiseen nimenomaan digitaalisen asiointikanavan avulla kaikki kanavat huomioiden
- Priorisoida toimialojen digitaalisen asioinnin palveluprosessien kehittämiset ja niiden liittämiset uuteen toimintamalliin
- Tukea toimialoja digitaalisen asioinnin toimintaprosessien asiakaslähtöisessä uudistamisessa.
- Edistää sisäisten prosessien digitalisointia
- Edistää digitaalisen asioinnin yhteistoimintaa muiden julkishallinnon toimijoiden kanssa luoden yhteisen digitaalisen asioinnin ekosysteemin. Samalla mahdollistetaan paikallisten ratkaisujen leviämistä julkisella sektorilla

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys

- Kaupungin toimintaympäristössä havaittavissa positiivisia ja kansallisesti merkittäviä elementtejä.
- Kunnilla on suuri vastuu valtion päättämien toimenpiteiden toteuttamisessa.
- Investointeihin ja kehittämiseen panostetaan taloussuunnitelmakaudella erityisesti kärkihankkeiden kautta.

”Henkilöstö on tehnyt hyvää työtä taloudellisesti vaikeassa tilanteessa, tämän työn on jatkuttava” – Aleksi Randell

Toimintakate	Vuosikate	Investoinnit	Henkilöstö
-1001 M€	**8,3** M€	**107** M€	**-84** htv
(+0,6%)	(-76%)	(-5%)	(-0,8%)

TURKU ÅBO

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys – yleisiä huomioita

Toimintakate

- Kilpailukykysopimus vähentää kaupungin menoja n. 13,6 miljoonaa
- Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen heikentää toimintakatetta n. 12 miljoonaa
- Vuonna 2017 panostetaan itsenäisyyden juhlavuoden tapahtumiin
- Työllisyystilanteen aiheuttamat menot säilyvät edelleen korkealla tasolla

Investoinnit

- Kaupungin taloussuunnitelmakauden investointiohjelma on 367 miljoonaa
- Valtaosa tästä summasta osoitetaan peruskorjauksiin sekä infran investointeihin
- Tämän lisäksi kaupunki toteuttaa useita merkittäviä taseen ulkopuolisia investointihankkeita sekä vuokrahankkeita (mm. Syvälahden ja Yli-Maarian koulut, Kaupunginteatteri sekä Palloiluhalli (vuokra))

Vuosikate

- Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen vaikuttaa suoraan myös vuosikatteeseen
- Kilpailukykysopimuksen sekä vero- ja valtionosuusperusteiden seurauksena kunnalle maksettava verorahoitus heikkenee 28,3 milj.
- Rakenne- ja verorahoituksen muutokset oikaisemalla vuosikate olisi 35,5 milj. (+26,7 milj.), mikä olisi hieman viime vuotta parempi

Henkilöstö

- Valtuusto asetti kaupungille tavoitteen 350 henkilötyövuoden vähentämisestä
- Tavoite saavutetaan ensi vuonna
- Kaupunki on kyennyt täyttämään palvelutasoon ja palvelun määrän asetetut tavoitteet
- Henkilöstösuunnitelmia on käsitelty aktiivisesti osana toimintasuunnitelman valmistelua

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys – huomioita suunnittelulukuun nähden

Kaikki toimialat – kilpailukykysopimus vähentää menoja n. 16 miljoonaa

- Kilpailukykysopimus vaikuttaa jokaisen toimialan henkilöstömenoihin.
- Jokaisen toimielimen suunnittelulukua oikaistiin vähentämällä henkilöstömenoista lomarahaleikkaus, työnantajamaksualennus, työajan pidennys sekä hankintoihin liittyvä vähennystavoite. Muutokset tehtiin saman suuruisina vuosille 2017-2019.

Hyvinvointitoimiala – 3 miljoonan kiristys sairaanhoitopiirin maksuosuuteen

- Talousarvioesitys oli valmisteltu suunnittelulukuun
- Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä vähennetty sairaanhoitopiirin maksuosuuteen kohdistettava 3 miljoonan paine toimialan määräraharahoista

Sivistystoimiala – 1 miljoonan lisämääräraha perusopetukseen

- Lautakunta esitti kahden miljoonan euron lisäystä suunnittelulukuun perusopetuksen resurssien säilyttämiseksi vuoden 2016 tasolla
- Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä on lisätty alkuperäisen esityksen henkilöstösuunnitelmaan nähden 22 henkilötyövuotta lisää perusopetukseen, jolloin määrä vastaa kuluvan vuoden talousarvion ylittävää ennustetta. Tämän seurauksena esitetään 1 miljoonan euron ylitystä suunnittelulukuun nähden.

TURKU ÅBO

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys – huomioita suunnittelulukuun nähden

Vapaa-aikatoimiala – lisämäärärahaa hanketoimintaan ja olosuhteisiin

- Nuorisolautakunta esitti lisämäärärahaa Turku Rock Academy –toimintaan. Suunnitteluluvun esitetään ylittyvän tällä summalla.

- Liikuntalautakunta esitti lisämäärärahaa Samppalinnan maauimalan peruskorjauksesta sekä salibandy-olosuhteiden varmistamisesta aiheutuvien sisäisten vuokrien kattamiseksi. Suunnitteluluvun esitetään ylittyvän näillä summilla.
- Liikuntalautakunta esitti lisämäärärahaa Liikkuva Koulu –hankkeen rahoitukseen. Esitys sisältyy talousarvioon siten, että kevään rahoitus esitetään siirrettäväksi kulttuurilautakunnalta ja hankkeen mahdollinen omarahoitustarve esitetään varattavaksi suunnitteluluvun ylityksenä kaupunginhallituksen talousarvioon, josta se hankkeen jatkon hyväksymisen jälkeen voidaan siirtää liikuntalautakunnalle.
- Liikuntalautakunta esitti lisämäärärahaa palloiluhallin vaatimiin henkilöstökuluihin. Esitys sisältyy sitten, että määrärahaa esitetään varattavaksi suunnitteluluvun ylityksenä kaupunginhallitukselle, josta se voidaan mahdollisesti henkilöstösuunnitelman tarkentamisen jälkeen siirtää liikuntalautakunnalle.

- Kulttuurilautakunta esitti kahden henkilötyövuoden siirtoa museopalveluista nuorisopalveluille. Esitys on huomioitu talousarvioesityksen henkilöstöluvuissa.
- Kaupunginteatterin kasvaviin vuokriin kohdennettava avustus esitetään lisättäväksi suunnitteluluvun ylityksenä kaupunginhallituksen talousarvioon, josta se voidaan tarkan vuokran selvittyä siirtää kulttuurilautakunnalle.

TURKU ÅBO

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys – huomioita suunnittelulukuun nähden

Ympäristötoimiala – esitetään suunnitteluluvun mukaisena

- Talousarvioesitys oli valmisteltu suunnittelulukuun, eikä siihen tehty kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä muutoksia.

Kiinteistötoimiala – esitetään pieniä tarkistuksia investointiohjelmaan

- Talousarvioesitys oli valmisteltu suunnittelulukuun käyttötalouden osalta.
- Investointiosaan esitettiin vuosikohtaisen rahoituksen muutosta Samppalinnan maauimalan osalta. Esitys sisältyy kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen.

KJ-toimiala – esitetään pieniä lisäyksiä tapahtumiin ja kärkihankkeisiin

- Talousarvioesitys ylittää suunnitteluluvun.
- Alkuperäiseen esitykseen nähden kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä on vähennetty miljoona euroa sekä käyttötaloudesta että investointien määrärahasta.
- Yksittäisenä merkittävimpänä toimintakuluja kasvattavana tekijänä on työllisyyden hoidosta aiheutuvat menot. Räjähdysmäisesti kasvanut työmarkkinatuen kuntaosuus sekä kaupungin omat panostukset työllisyyden parantamiseksi ovat kasvattaneet toimintakuluja merkittävästi viime vuosina.
- Kaupunginhallituksen talousarvioon on pyritty keskittämään kaupungin tapahtumatuotannosta aiheutuvat kustannukset, jotka ovat tulevana itsenäisyyden juhlavuonna poikkeuksellisen suuret.
- Näiden lisäksi talousarviota kasvattavat keskitetysti tehtävä rakennemuutosten sekä toimintaympäristömuutosten johdosta tehtävä varautuminen.

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2020

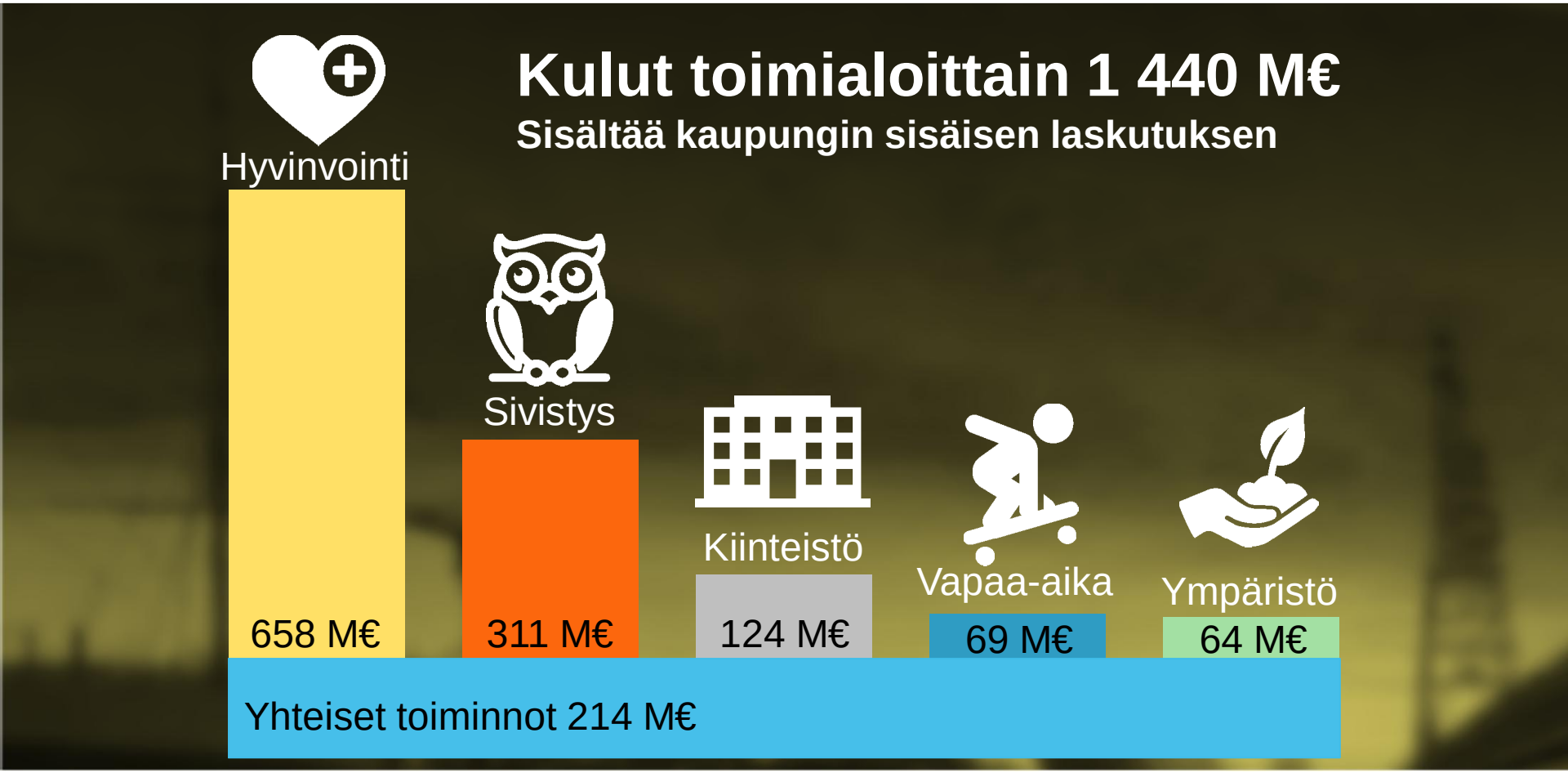

TURKU ÅBO

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2020

Ulkoiset toimintakulut

Sisäiset laskutukset eliminoitu

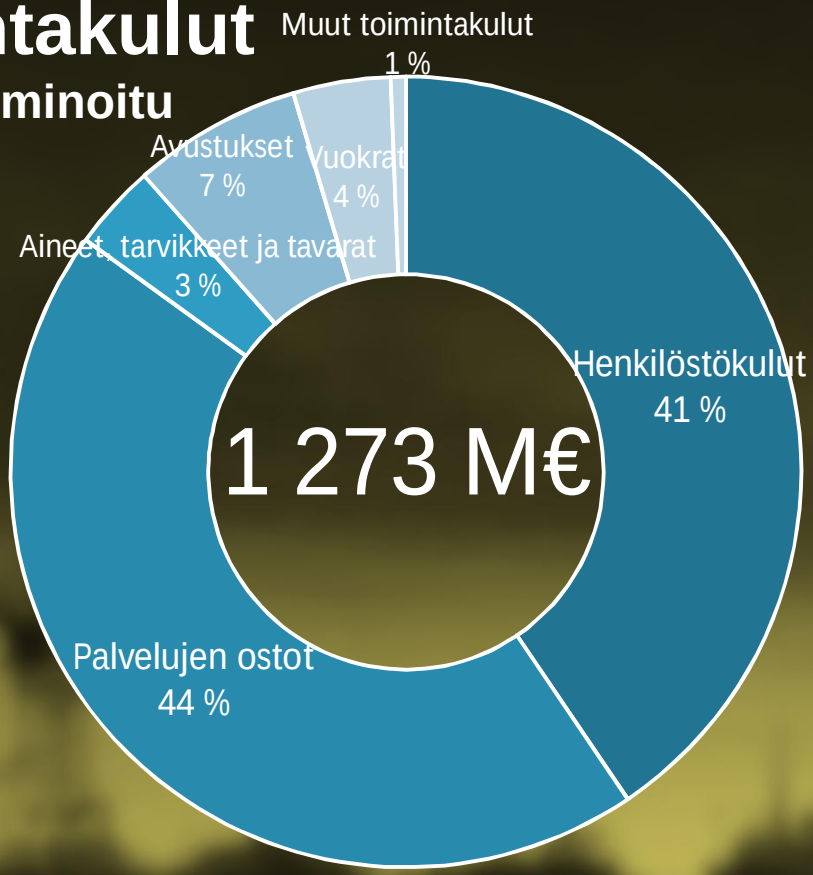

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2020

Ulkoiset toimintatuotot

Sisäiset laskutukset eliminoitu

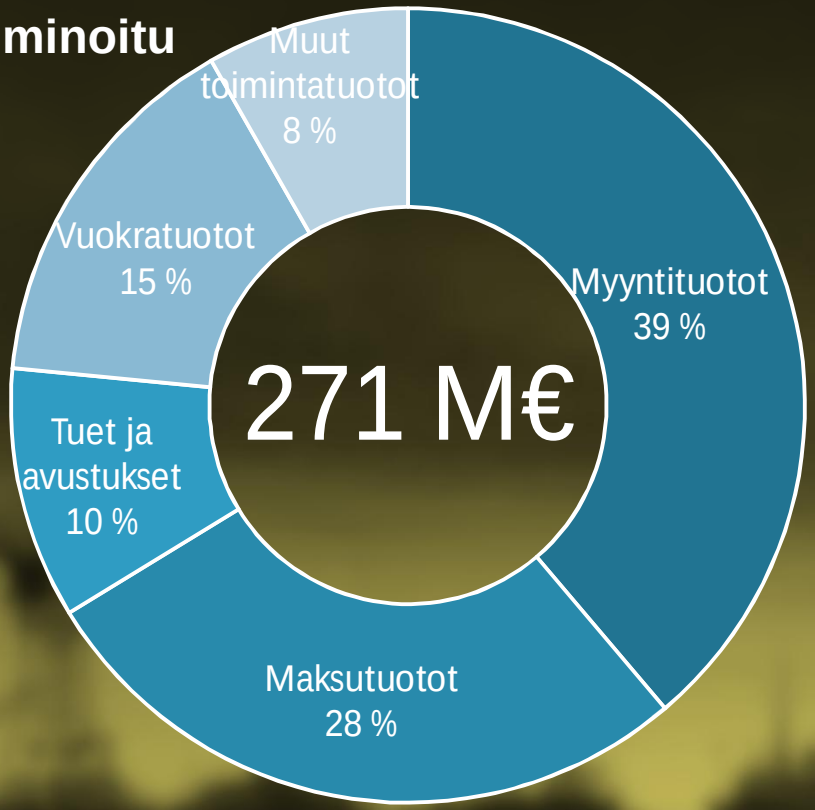

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2020

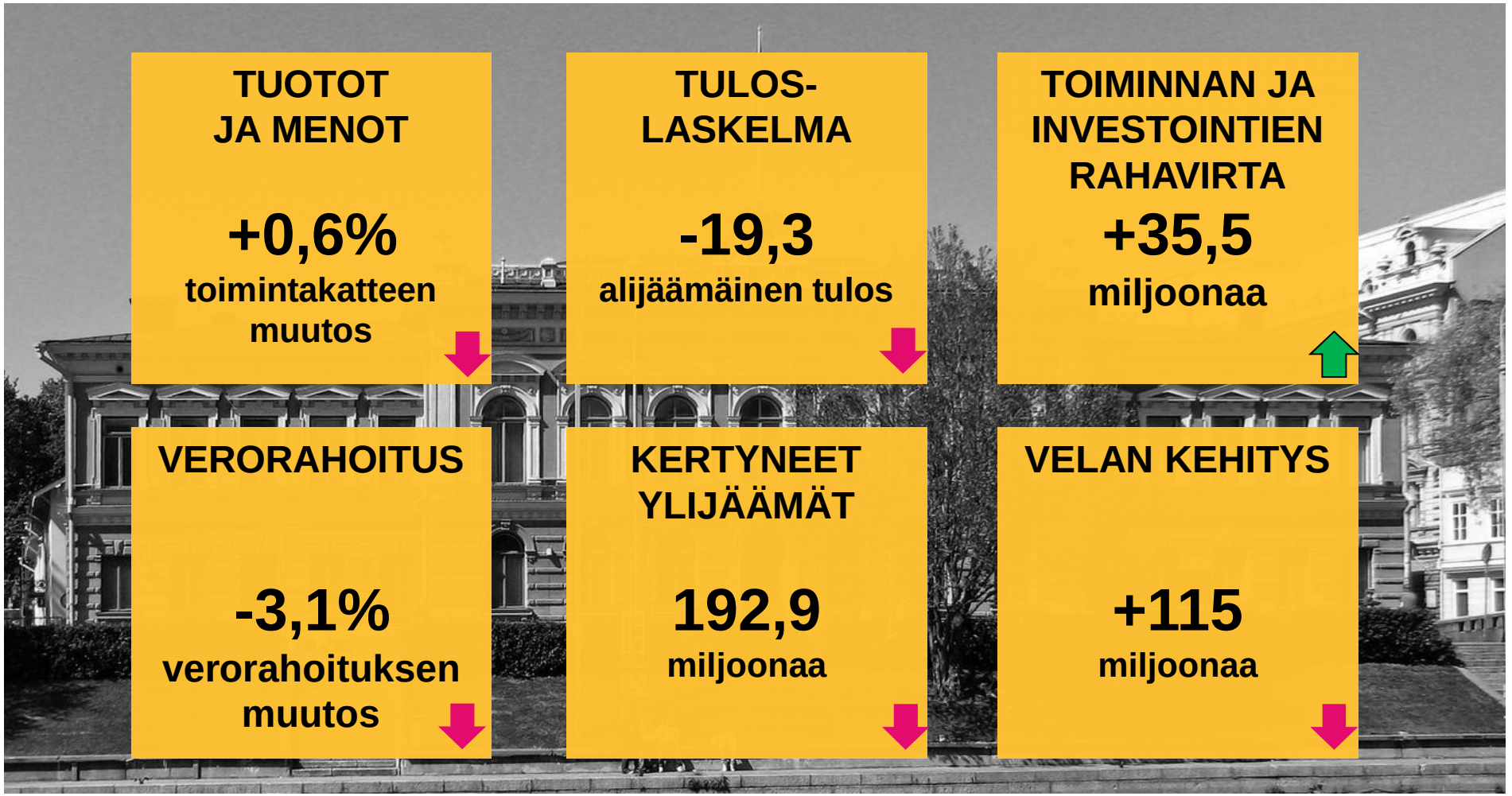

TUOTOT JA MENOT

+0,6%

toimintakatteen muutos

TULOS-LASKELMA

-19,3

alijäämäinen tulos

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

+35,5

miljoonaa

VERORAHOITUS

-3,1%

verorahoituksen muutos

KERTYNEET YLIJÄÄMÄT

192,9

miljoonaa

VELAN KEHITYS

+115

miljoonaa

TURKU ÅBO

Toimintakatteen kehitys maltillinen (vertailukelpoistettu tiedossa olevin muutoksin)

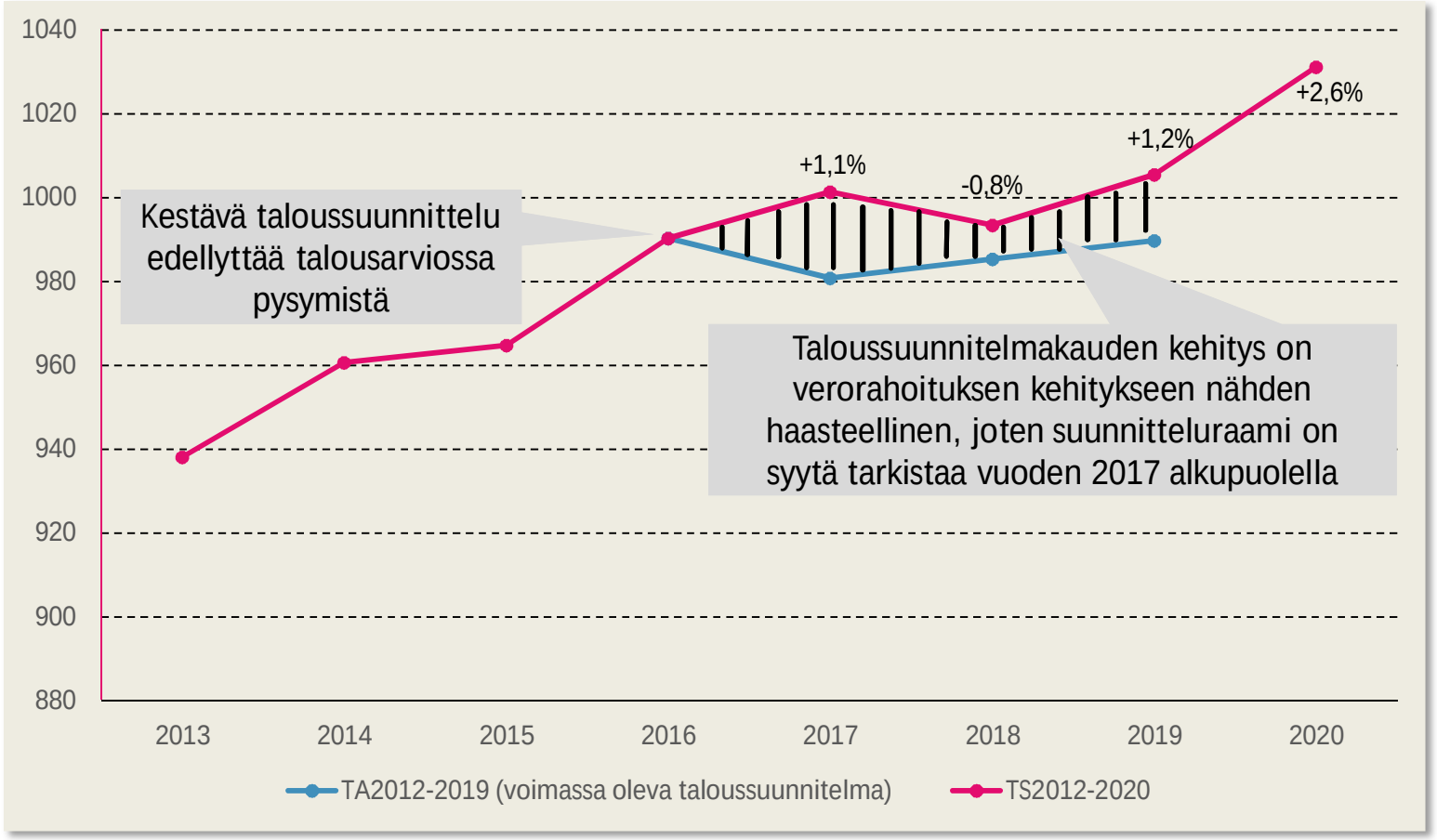

TURKU
ÅBO

Toimintakatteen kehitys maltillinen (vertailukelpoistettu tiedossa olevin muutoksin)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOIMINTATUOTOT	507,7	485,8	437,3	442,3	448,3	452,0
Valmistus omaan käyttöön	3,9	8,0	1,6	1,6	1,6	1,6
TOIMINTAKULUT	1 476,3	1 484,1	1 440,2	1 437,3	1 455,3	1 484,7
TOIMINTAKATE	-964,7	-990,3	-1 001,3	-993,4	-1 005,4	-1 031,1
-muutos-%	*0,4 %*	*2,7 %*	*1,1 %*	*-0,8 %*	*1,2 %*	*2,6 %*

- Vuonna 2016 aiheutuvat mahdolliset talousarvioylitykset tulevat rasittamaan taloussuunnitelmaa.
- Vuoden 2017 talousarviolukuun vaikuttavat seuraavat asiat:
  - Vesiliikelaitoksen parantaa toimintakatetta n. 12 miljoonaa euroa
  - Kilpailukykysopimus heikentää kasvua n. 14 miljoonaa euroa
  - Panostukset itsenäisyyden juhlavuoden tapahtumiin rasittavat kertaluontoisesti
- Merkittävimmät riskit liittyvät V-S sairaanhoitopiirin maksuosuuden kehitykseen sekä työllisyysmenoihin

TURKU
ÅBO

Verorahoitus heikentyy voimakkaasti vuonna 2017

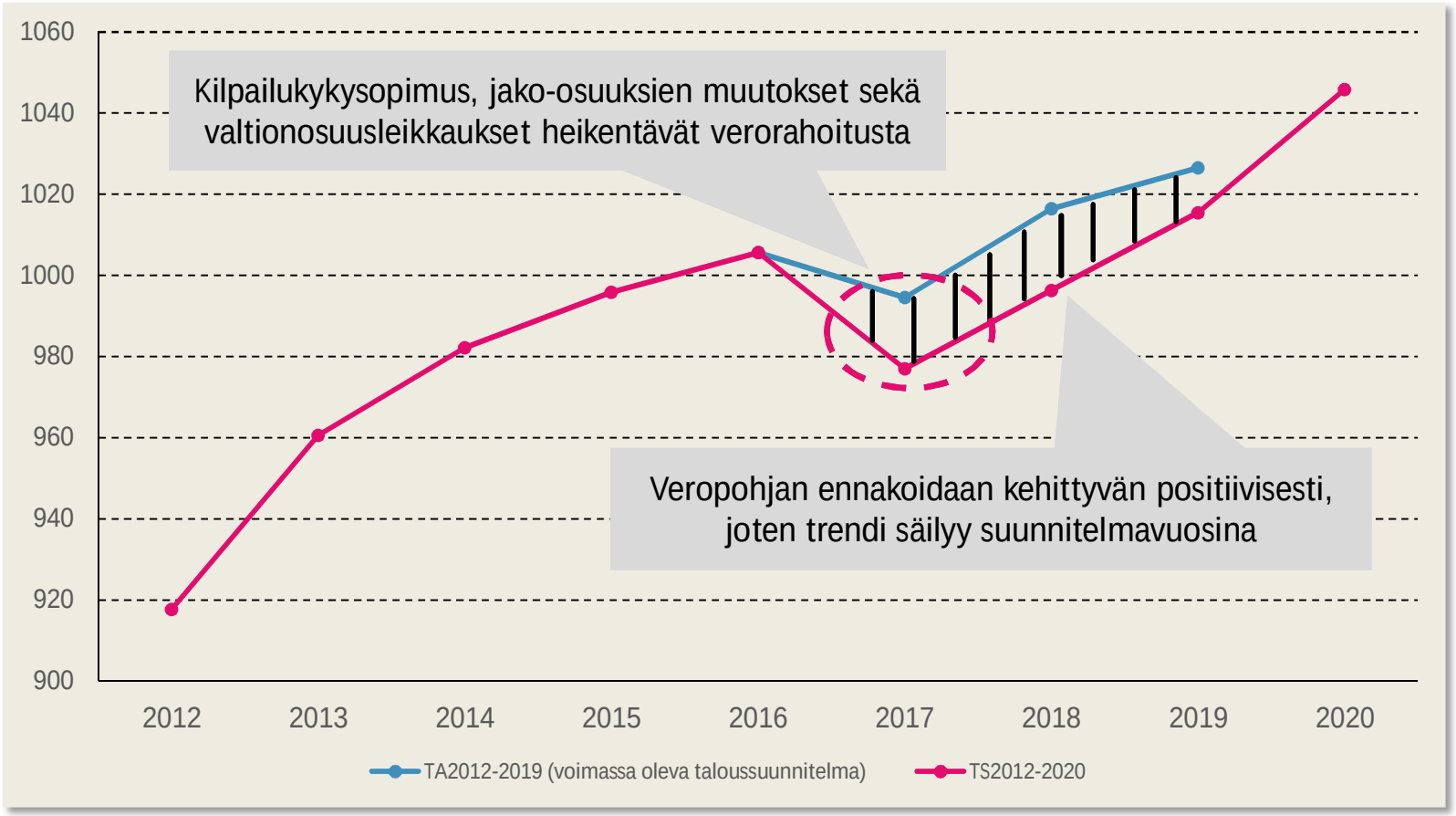

TURKU
ÅBO

Verorahoituksen sisällä tapahtuneet muutokset

	Ennuste 2016	Suunnittelu-luku 2017		Talousarvio 2017	*Muutos (suun.)*	*Muutos (2016)*
Verotulot (milj. euroa)						
Kunnallisvero	604,0	619,0	Kilpailukykysopimuksella suurin vaikutus, pieniä muutoksia kuntien jako-osuuksissa	590,0	*-29,0*	*-14,0*
Yhteisövero	75,0	75,5		79,5	*4,0*	*4,5*
Kiinteistövero	52,0	52,3		54,6	*2,3*	*2,6*
Verotulot yhteensä	731,0	746,8		724,1	*-22,7*	*-6,9*
Valtionosuudet (milj. euroa)						
Peruspalvelujen vos	242,4	215,8	Kilpailukykysopimus vaikuttaa suoraan ja välillisesti, minkä lisäksi valtionosuusleikkauksia sekä ammatillisen koulutuksen uudistus	220,0	*4,2*	*-22,4*
Opetus- ja kultt. Vos	37,7	36,7		37,2	*0,5*	*-0,5*
Verotuloihin perustuva tasaus	-5,5	-5,5		-4,4	*1,1*	*1,1*
Valtionosuudet yhteensä	274,6	246,9		252,8	*5,8*	*-21,8*
Verorahoitus yhteensä	1005,6	993,7		976,9	*-16,9*	*-28,7*

Verorahoitus heikkenee vuonna 2017, eikä sitä kyetty ennakoimaan vielä keväällä 2016

TURKU ÅBO

Verorahoituksen kehys

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Verotulot ja valtionosuudet	917,6	960,5	982,1	995,8	1 005,6	976,9	996,2	1 015,3	1 045,8
	2,3 %	*4,7 %*	*2,2 %*	*1,4 %*	*1,0 %*	*-2,9 %*	*2,0 %*	*1,9 %*	*3,0 %*
Kunnallisvero	527,0	563,7	582,9	594,6	604,0	590,0	605,0	623,0	652,0
Yhteisövero	69,2	72,3	78,5	86,2	75,0	79,5	82,8	86,5	90,0
Kiinteistövero	42,5	44,2	47,0	50,0	52,0	54,6	56,0	57,5	59,2
Valtionosuudet	278,9	280,3	273,7	265,0	274,6	252,8	252,4	248,3	244,6

- Valtion päätösten ja suhdannekehityksen seurauksena verotulot laskevat, mutta se on osittain kompensoitu korottamalla valtionosuuksia
- Valtionosuuksiin merkittävimmin vaikuttavat valtionosuusleikkaukset sekä kilpailukykysopimuksen välilliset vaikutukset
- Veropohja kehittyy positiivisesti, mutta jako-osuuksien muutokset sekä kasvaneet vähennykset leikkaavat kunnille tilitettävää osuutta
- Vuodelle 2017 kohdistuvat muutokset pudottavat verorahoituksen tasoa merkittävästi, mutta trendin ennakoidaan säilyvän positiivisena

TURKU
ÅBO

Vuosikate kehittyy hitaasti tavoitteeseen

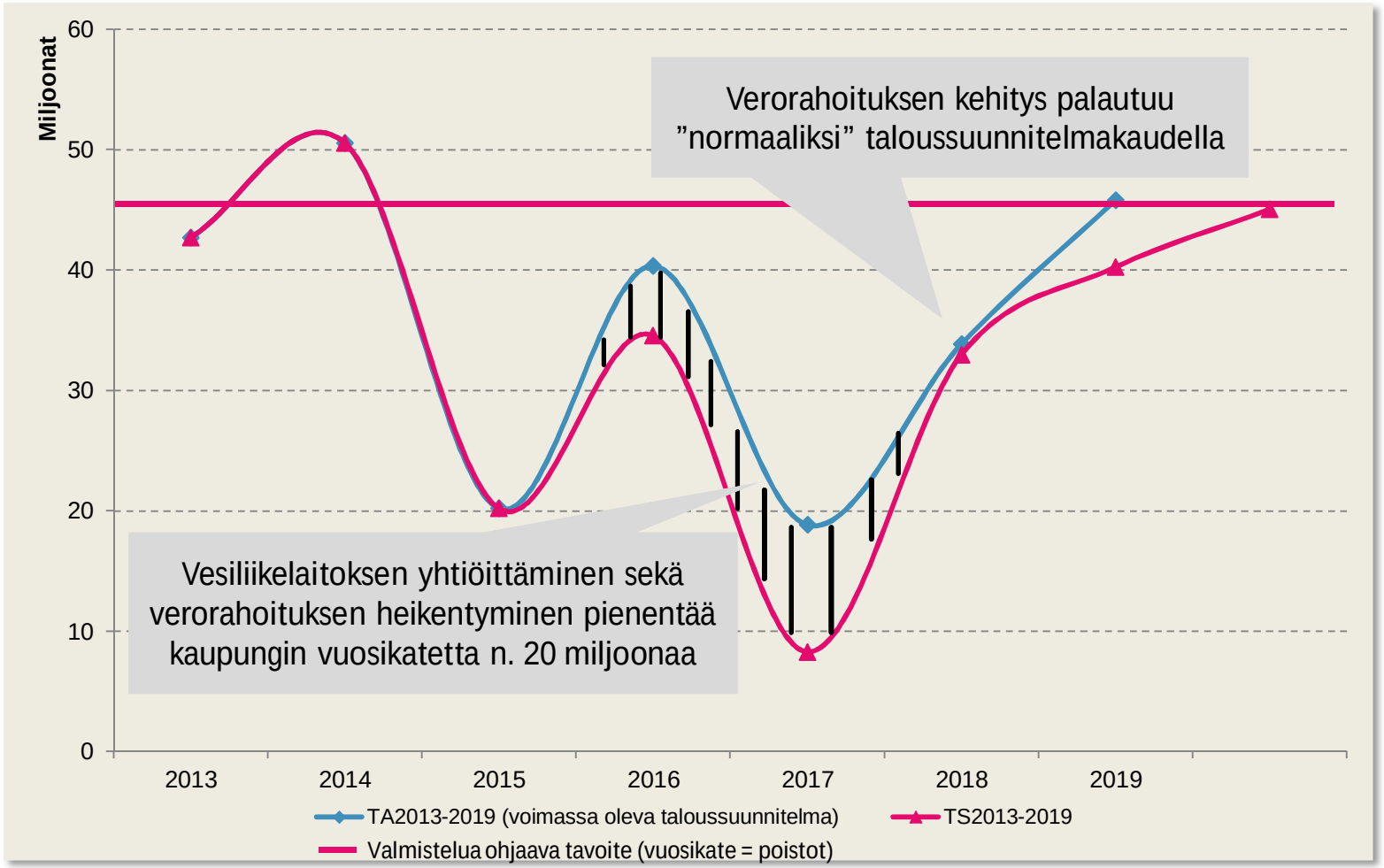

TURKU
ÅBO

Taloussuunnitelmakausi edelleen alijäämäinen

	TOT 2015	TAM 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
TOIMINTATUOTOT	507 718	485 820	437 283	442 288	448 303	452 026
Valmistus omaan käyttöön	3 856	8 000	1 610	1 610	1 610	1 610
TOIMINTAKULUT	1 474 491	1 488 753	1 440 169	1 437 197	1 455 327	1 484 747
TOIMINTAKATE	-962 917	-994 933	-1 001 276	-993 299	-1 005 414	-1 031 111
-muutos-%		*3,3 %*	*0,6 %*	*-0,8 %*	*1,2 %*	*2,6 %*
Verotulot ja valtionosuudet	995 923	994 605	976 900	996 100	1 015 300	1 045 800
-muutos-%		*-0,1 %*	*-1,8 %*	*2,0 %*	*1,9 %*	*3,0 %*
Rahoitustuotot ja -kulut	27 283	34 847	32 640	30 143	30 343	30 343
VUOSIKATE	60 290	34 519	8 263	32 945	40 229	45 032
Poistot ja arvonalentumiset	62 705	55 383	51 737	48 678	46 208	43 813
Satunnaiset tuotot ja kulut	89 651	-1 500	22 349	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	87 236	-22 364	-21 125	-15 734	-5 978	1 219
Varausten ja rahastojen muutokset	1 869	15 915	1 804	1 804	1 804	1 804
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	89 106	-6 449	-19 321	-13 929	-4 174	3 023

- Vuosikate heikkenee vesiliikelaitoksen yhtiöittämisen sekä heikentyvän verorahoituksen myötä
- Tilikauden tulos heikkenee valtion toimenpiteiden johdosta kevään suunnitelmaan nähden
- Talouden tasapaino saavutetaan taloussuunnitelmakauden loppuun mennessä

TURKU
ÅBO

Rahoituslaskelma (1.000 euroa)

		TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vuosikate		34 519	8 263	32 945	40 229	45 032
Satunnaiset tuotot ja kulut		-1 500	22 349	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		-18 876	-41 177	-18 828	-18 828	-18 828
Toiminnan rahavirta		14 143	-10 565	14 117	21 401	26 204
Investointikulut		118 310	107 249	92 145	90 818	76 655
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		575	2 171	2 198	2 008	2 882
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot		22 609	150 671	22 671	22 673	22 671
Investointien rahavirta		-95 127	45 593	-67 276	-66 137	-51 102
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-80 984	35 028	-53 160	-44 736	-24 898
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen saamiset		-20 638	-162 167	-26 838	-4 687	-21 989
Antolainasaamisten lisäykset	-	50 500	166 378	31 000	18 000	26 000
Antolainasaamisten vähennykset	+	29 862	4 211	4 162	13 313	4 011
Lainakannan muutokset		85 000	114 995	50 000	40 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		150 000	100 000	120 000	120 000	120 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	+	100 000	5	70 000	80 000	70 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+	35 000	15 000	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		64 362	-47 172	23 162	35 313	28 011
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		-16 622	-12 144	-29 998	-9 423	3 113

TURKU ÅBO

Suunnitteluluvuista vuoden 2017 talousarvioon

TOIMIELIMET - käyttötalous (1.000 euroa)	SUUN 2017	*KIKY*	*Oikaistu SUUN*	*Muut muutokset*	TA 2017	*16-17*	*16-17*
Kaupunginvaltuusto	-1 130	*-2*	-1 128	*0*	-1 128	*4*	*0,4 %*
Tarkastuslautakunta	-480	*-10*	-470	*0*	-470	*0*	*0,0 %*
Keskusvaalilautakunta	-600	*-1*	-599	*0*	-599	*479*	*398,1 %*
KJ-toimiala							
Kh, konsernihallinto ja palv.kesk.*	-93 660	*-1 533*	-92 127	*5 111*	-97 238	*4 115*	*4,4 %*
Kh, omarahoitusosuudet	-19 810	*0*	-19 810	*0*	-19 810	*93*	*0,5 %*
Hyvinvointitoimiala							
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-591 560	*-6 895*	-584 665	*-2 700*	-581 965	*2 997*	*0,5 %*
Sivistystoimiala							
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-287 960	*-5 296*	-282 664	*1 000*	-283 664	*2 866*	*1,0 %*
Vapaa-aikatoimiala							
Kulttuurilautakunta	-33 300	*-518*	-32 782	*-100*	-32 682	*95*	*0,3 %*
Liikuntalautakunta	-18 380	*-151*	-18 229	*353*	-18 582	*534*	*3,0 %*
Nuorisolautakunta	-8 070	*-129*	-7 941	*100*	-8 041	*130*	*1,6 %*
Ympäristötoimiala							
Turun kaupunkiseudun jkl	-17 610	*-397*	-17 213	*0*	-17 213	*168*	*1,0 %*
Kaupunkisuunnittelu- ja ymp.ltk	-6 440	*-238*	-6 202	*0*	-6 202	*467*	*8,1 %*
Rakennuslautakunta	-100	*0*	-100	*0*	-100	*0*	*0,0 %*
Turun kaupunkiseudun jäteh.ltk	0	*-4*	4	*0*	4	*-4*	*0,0 %*
Kiinteistötoimiala							
Kiinteistöliikelaitos	62 810	*-844*	63 654	*0*	63 654	*-594*	*0,9 %*
V-S aluepelastuslautakunta	2 000	*-760*	2 760	*0*	2 760	*-400*	*17,0 %*
Yhteensä	-1 014 290	*-16 778*	-997 512	*3 764*	-1 001 276	*10 951*	*1,1 %*

TURKU ÅBO

**Kaupunginhallituksen talousarvio sisältää toimialoille siirrettäviä varauksia 1,2 miljoonaa sekä muita keskitettyjä varauksia*

Korollisen kokonaisvelan kehitys

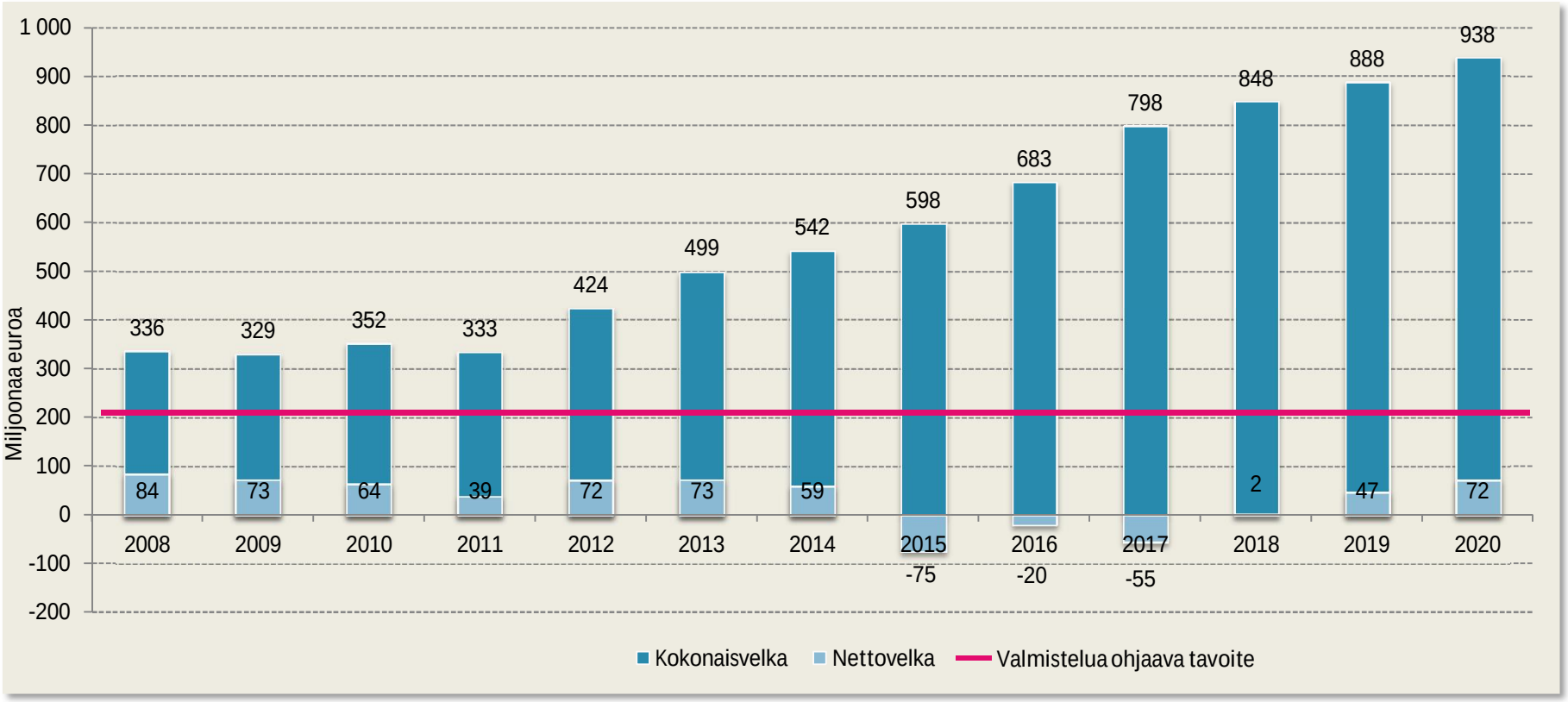

	2015	ENN2016	2017	2018	2019	2020
Kokonaisvelka / asukas	3 218	3 652	4 233	4 463	4 637	4 860
Nettovelka / asukas	-404	-107	-292	11	245	373

TURKU ÅBO

Kertyneet yli-/alijäämät

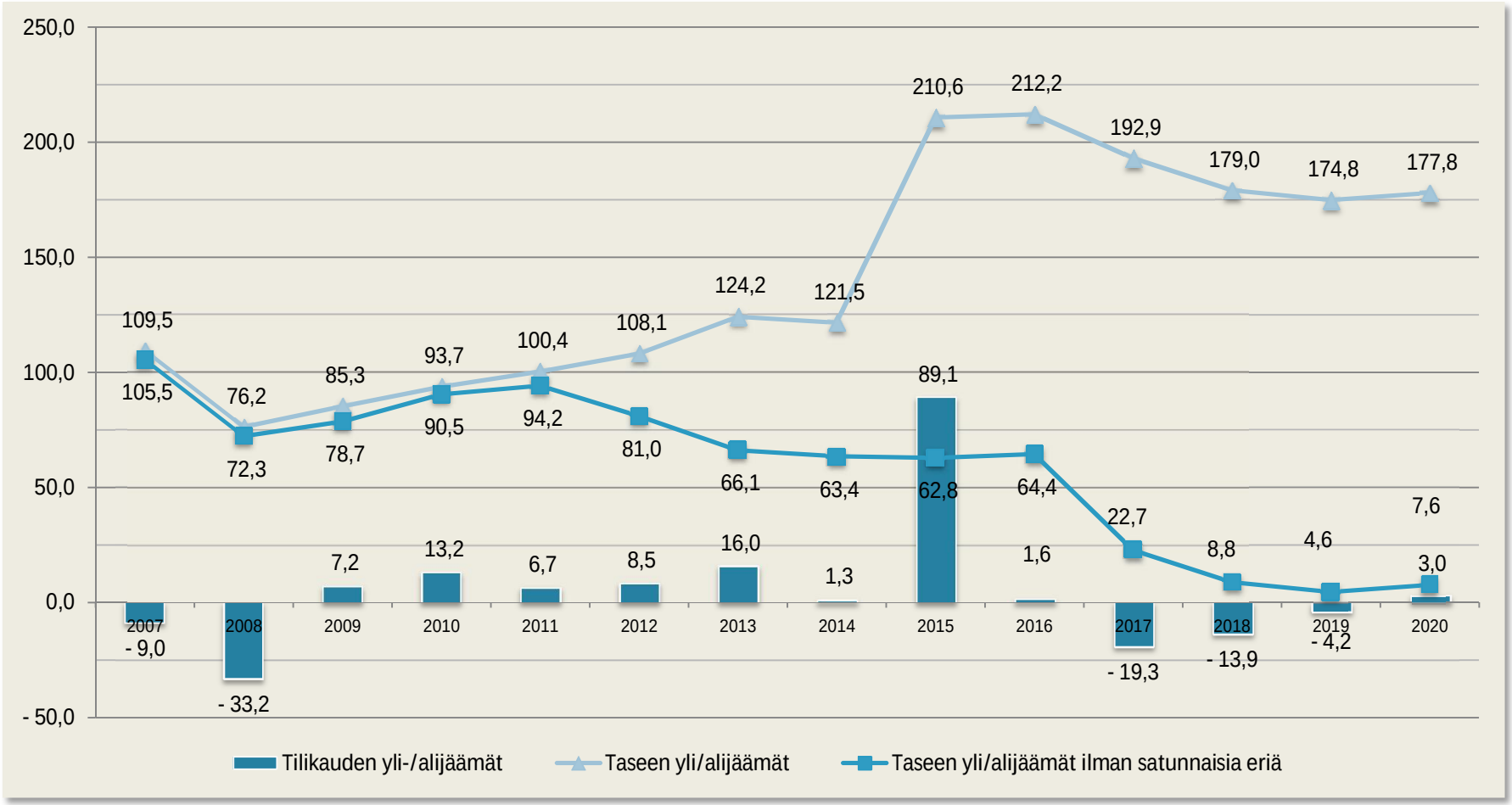

TURKU
ÅBO

Henkilöstösuunnitelma

Kaupunki on työpaikka Yli 10.000:lle

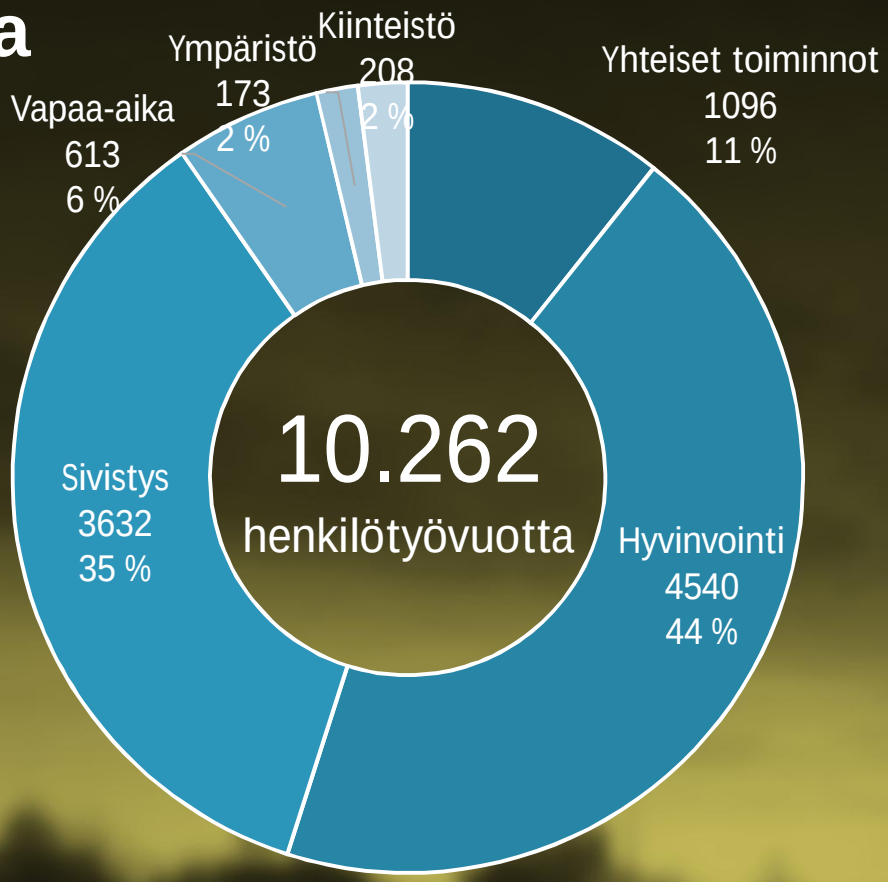

TURKU
ÅBO

Investoinnit

TURKU
ÅBO

Rakentuva kaupunki ja ympäristö

- HALISTENVÄYLÄ
- KAMPUS - TIEDEPUISTO
- KESKUSTAN KEHITTÄMINEN
- LINNAKAUPUNKI
- LogiCity
- SKANSSI

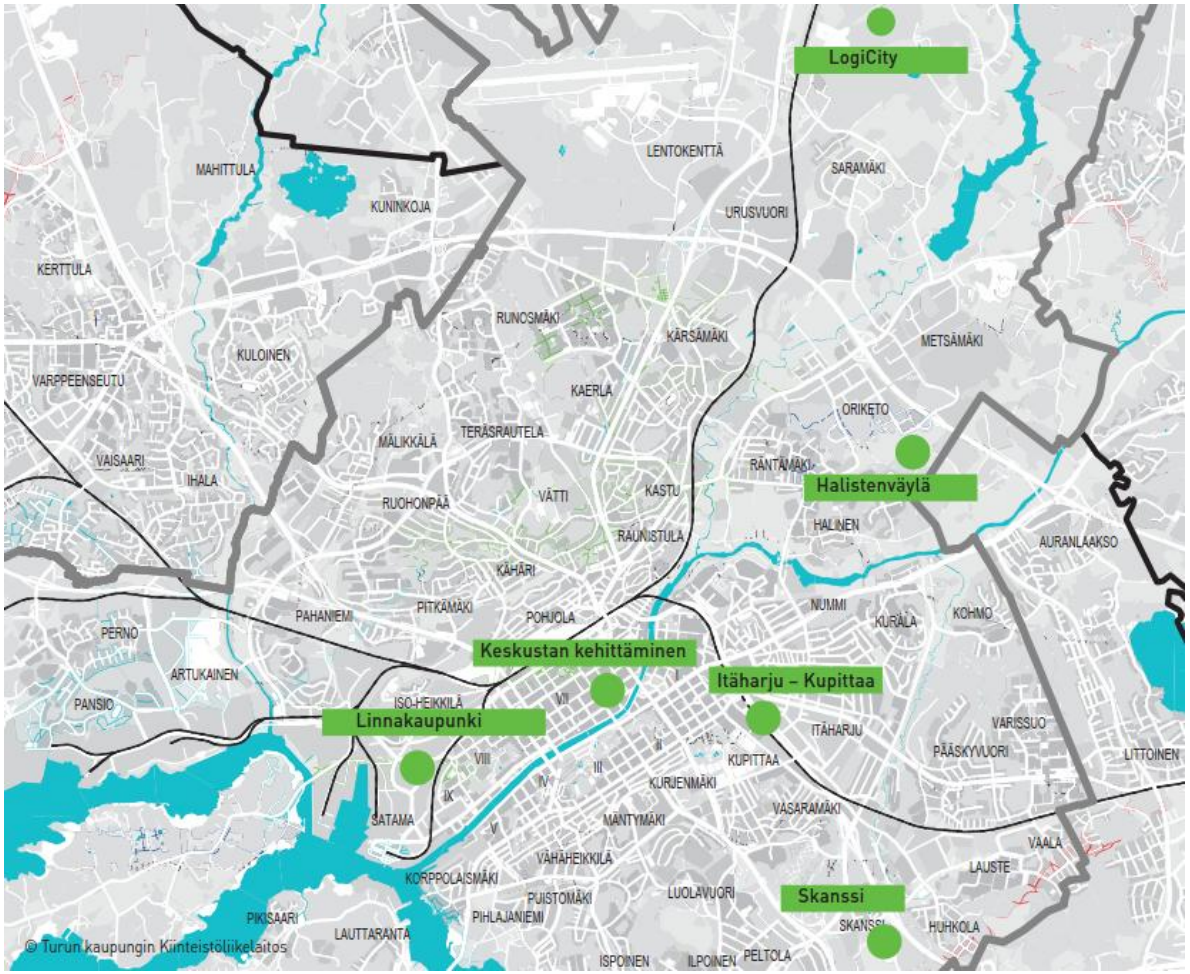

TURKU ÅBO

Taloussuunnitelmakauden merkittävimmät tilahankkeet

KOULUT JA PÄIVÄKODIT

SAMPPALINNAN MAAUIMALA

PALLOILUHALLI

KAUPUNGINTEATTERI

TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN YKSIKÖT

TURKU ÅBO

Turku-konserni

1. TURKU-KONSERNIN TAVOITTEET

2. KONSERNIOHJAUS – LIIKETOIMINTA-ALUEET

TURKU
ÅBO

Turku-konsernin tavoitteet

- Omistajapolitiikka päivitetään vuoden 2016 lopulla
- Asetetaan yhtiökohtaiset tavoitteet tuloutuksesta kaupungille
  - Kaupunki tavoittelee noin 30 miljoonan euron suuruisia vuosittaisia osinko- ja korkotuottoja
- Markkinoilla toimivien yhtiöiden tavoitteena kannattava kasvu

Konserniohjaus – liiketoiminta-alueet

ASUMINEN JA KIINTEISTÖLIIKETOIMINTA

INFRASTRUKTUURI JA ENERGIALIIKETOIMINTA

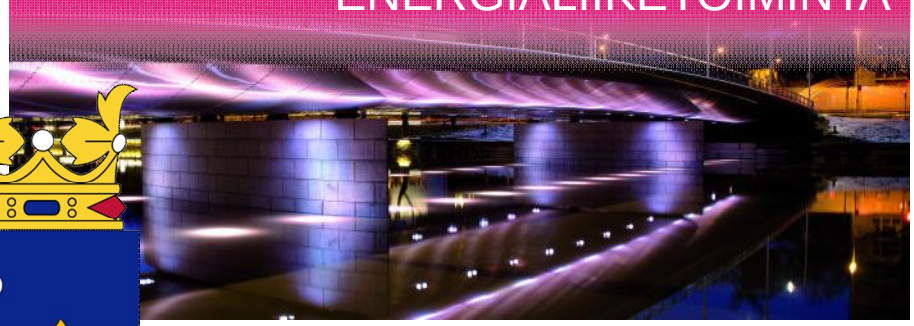

TUOTANTOLIIKETOIMINTA

MATKAILU, ELINKEINO JA OSAAMISLIIKETOIMINTA

TURKU
ÅBO

Toimialojen tavoitteet

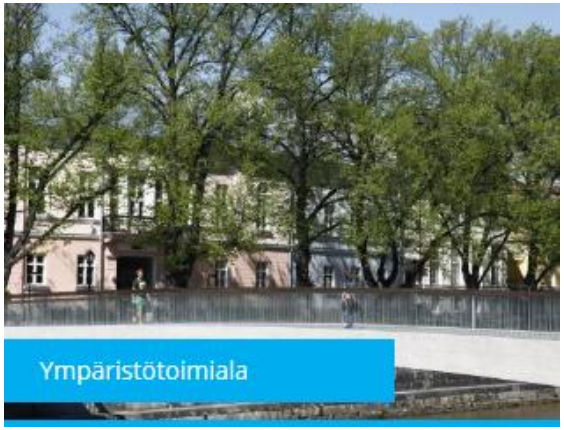

TURKU
ÅBO

Kaupunginjohtajan toimialan nostot 2017

- Kaupungin kärkihankkeiden edistäminen
- Kaupungin horisontaalisten hyvinvointitavoitteiden edistäminen hankkeilla ja projekteilla (kaupungin vastuulla olevien Kela-listalaisten ohjaus oikean palvelun pariin toimialojen ja muiden toimijoiden yhteistyönä, nuorisotyöttömyyden vähentäminen sekä ylipainoisuuden ja liikalihavuuden vähentäminen)
- Panostetaan aiempaa enemmän tyky-toimintaan
- Juhlavuoden tapahtumatoiminta, mm:
  - Suomi 100 –tapahtumat
  - Reformaation merkkivuosi
  - Europeade
  - Tall Ships' Races

TALOUSARVIO
(muutos)
-97,2 M€
(+4,4%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
538 htv
(-2,8 %)

TURKU ÅBO

Hyvinvointitoimialan nostot 2017 – 1/2

Kilpailukyvyn turvaaminen

- Teknologian hyödyntäminen (sähköiset palvelut, etäpalvelut, neuvonta ja konsultaatio)
- Olemassa olevan tekniikan/teknologian (itsenäisen selviytymisen tukeminen, asiointi, turvallisuus) käyttöönotto erityisesti vanhustenhuollossa (sekä kokeilujen mahdollistaminen)
- Mielenterveys- ja päihdetiimien laajentaminen (varhainen tuki ja perustason palvelun korostaminen)
- Tuottavuuden parantaminen (prosessinäkökulma, laajat kehittämishankkeet läpi organisaation kehittämismallin mukaisesti)
- Imagon parantaminen (palveluntuottajanäkökulma suhteessa asiakkaisiin)
- Henkilöstön koulutus (uusi tilanne, uusia valmiuksia edellytetään)

TALOUSARVIO
(muutos)
-582 M€
(+0,5%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
4 540 htv
(-0,7%)

TURKU ÅBO

Hyvinvointitoimialan nostot 2017 – 2/2

Rakennemuutosten mahdollistaminen

- Palveluverkkoon suunniteltujen muutosten (tilaratkaisut) toteuttaminen kriittistä ja avainkysymys
- Työaikajärjestelyt työ-/virkasopimusten mahdollistamalla tavalla
- Henkilökuntarakenteen muutokset => palvelutuotannon muutokset (esim. lastensuojelu)
- Palveluohjauksen edistäminen ja laajennus (asiakasnäkökulma)
- Palvelusetelit (houkuttelevuus ja valinnanvapaus)
- Ennaltaehkäisevän toiminnan resursointi (jatkuvuuden varmistaminen)

TALOUSARVIO
(muutos)
-582 M€
(+0,5%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
4 540 htv
(-0,7%)

TURKU ÅBO

Sivistystoimialan nostot 2017

- Uuden perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamisen jatkaminen ja henkilökohtaisten päätelaitteiden hankinnan aloittaminen sekä liikunnallisuuden edistäminen.
- Asiakasmäärän kasvu edessä sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.
- Ammatilliseen koulutukseen merkittäviä supistustoimia vuosille 2017.

TALOUSARVIO
(muutos)
-284 M€
(+1,0%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
3 632 htv
(-1,0%)

TURKU ÅBO

Vapaa-aikatoimialan nostot 2017 – 1/2

- Aktiivisuus mahdollisimman monen turkulaisen elämäntavaksi
- Kumppanuus ja vuorovaikutus kansalais- ja järjestötoiminnan kanssa
- Kansalaistaitojen edistäminen ja sosiaalisen yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen
- Museotoimintaa uudistetaan kokemukselliseen perhe- ja kulttuurimatkailutoiminnan suuntaan
- Vahvistetaan Turkua taidemusiikin dynaamisena keskittymänä sekä kiinnostavana yhteistyökumppanina
- Terveytensä kannalta riittävästi liikkuvien kuntalaisten määrä kasvaa
- Digitaalisten medioiden hyödyntäminen vuoro-vaikutteisuuden kasvattamisessa

TALOUSARVIO
(muutos)
-59,3 M€
(+1,2%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
613 htv
(+0,2%)

TURKU ÅBO

Vapaa-aikatoimialan nostot 2017 – 2/2

- Suomi 100 ja reformaation juhlavuosi
  - Die Kalewainen in Pochjola
  - You must be the change (yhteiskuntarauhan ja dialogin edistäminen musiikin keinoin)
  - Suomen historian museo
  - Wäinö Aaltosen museon juhlavuosi
  - Kirjaston osallistava ohjelma Suomi 100 ja reformaatio
- Samppalinnan uudistettu maauimala avataan yleisölle
- Liikkuva Koulu-kärkihanke
- Sportti Turku -konseptin jatkokehittäminen ja vahvistaminen
- Digitaalinen nuorisotyö (esim. e-sport)
- Rock Academyn vakiinnuttaminen

TALOUSARVIO
(muutos)
-59,3 M€
(+1,2%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
613 htv
(+0,2%)

TURKU
ÅBO

Ympäristötoimialan nostot 2017 – 1/2

- Kaupunkisuunnittelun painopiste keskustan kehittämisessä, isoissa aluekehityshankkeissa ja yleispiirteisessä suunnittelussa kaupungin elinvoiman lisäämiseksi
  - Asemakaavoitusohjelman kohteista lähes 40 % keskustassa
  - Yleiskaavat, raitiotien jatkosuunnittelu (superbussivaihtoehto), liikennejärjestelmän kehittämisohjelma, keskustan liikennesuunnitelma, pyöräilyn kehittämisohjelma, pysäköintipolitiikka, vesihuollon kehittämisohjelma
  - Resurssien lisääminen; henkilöstö ja ulkopuolisen asiantuntijuuden lisääntyvä käyttö kaavoituksessa (kumppanuus- ja konsulttikaavat)
- Rakentamisen määrä pysyy korkeana (rakennuslupien ja tarkastusten määrät)

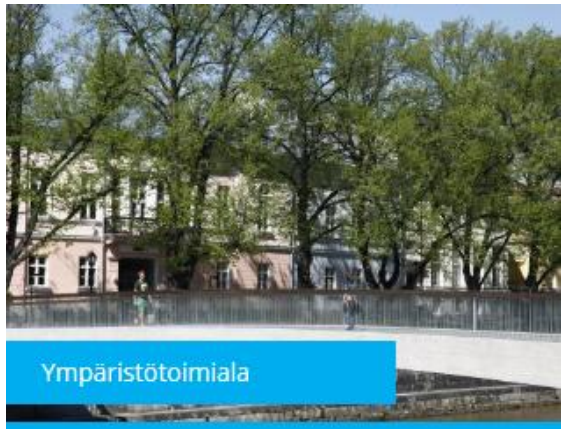

TALOUSARVIO
(muutos)
-23,5 M€
(+2,6%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
173 htv
(+1,2%)

TURKU ÅBO

Ympäristötoimialan nostot 2017 – 2/2

- Joukkoliikenteessä uusina liikennevälineinä sähköbussit ja funikulaari, bussien runkolinjaston suunnittelu, kustannustenjaon selkeyttäminen kuntien välillä
- Digitalisointi
  - Digitaalinen kaavoitusprosessi (tiedolla johtaminen, kuntalaisten osallistaminen)
  - Digitaalisen kartta- ja piirustusaineiston myyntipalvelun käyttöönotto (verkkokauppa)
  - Ruissalon opastuksen uudistaminen (toiminnan digitalisointi)
  - Älykkään vesiliikenteen konseptisuunnittelu (6aika -rahoitus)
- Jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva päätöksenteko
- Ruissalon käyttö- ja hoitosuunnitelman päivittäminen
- Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisuuden lisääminen; laatujärjestelmä
- Kiinteistö- ja ympäristötoimialojen toimialauudistuksen valmistelun käynnistäminen (kh 24.8.2015)

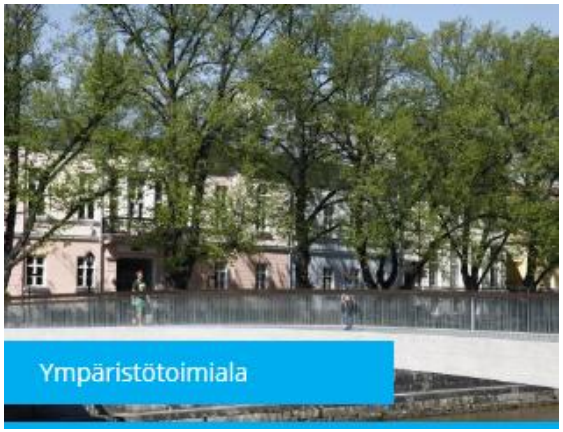

TALOUSARVIO
(muutos)
-23,5 M€
(+2,6%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
173 htv
(+1,2%)

TURKU ÅBO

Kiinteistötoimialan nostot 2017 – 1/2

- Sote-uudistuksen ratkaisut ovat muotoutumassa. Kiinteistöliikelaitoksen osalta mielenkiinto kohdistuu kiinteistöjen osalta tehtäviin ratkaisuihin. Markkinat epätietoisessa tilassa.
- Vastuu hulevesien hoidosta on siirretty Kiinteistöliikelaitokselle, koska Vesiliikelaitoksesta on päätetty tehdä yhtiö vuoden 2017 alussa.
- Kaupunginhallitus päätti 24.8.2015 käynnistää ja organisoida kiinteistötoimialan toimintamallin uudistamisen sekä konsernihallinnon, kiinteistötoimialan ja ympäristötoimialan välisiin tehtäväjärjestelyihin liittyvän valmistelun.

TALOUSARVIO
(muutos)
63,7 M€
(+0,9%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
208 htv
(-1,0 %)

TURKU ÅBO

Kiinteistötoimialan nostot 2017 – 2/2

- Tuotantotoimintojen kilpailutuksen ja hankintamallien kehittäminen. Kaupungin omistamien tuotantoyhtiöiden määräaikaiset palvelusopimukset päättyvät asteittain ja palvelujen kilpailuttamisella haetaan palveluihin kustannustehokkuutta kuitenkaan palvelujen laatua unohtamatta.
  - Kilpailutuksella on säästetty 20-68% edellisiin kilpailutuksiin verrattuna.
- Uudet hankintamenettelyt luovat mahdollisuuksia ja kannustavat innovatiivisiin ratkaisuihin. Rakennusprojekteissa tällaisia hankintamalleja ovat mm. projektinjohtototeutus tai yhteistyömalleihin perustuvat toteutusmuodot esim. allianssi (Syvälahden koulu). Uusien hankintamenettelyjen avulla saadaan projekteissa säästöjä.

TALOUSARVIO
(muutos)
63,7 M€
(+0,9%)

HENKILÖSTÖ
(muutos)
208 htv
(-1,0 %)

TURKU ÅBO